

Toimintasuunnitelma 2021

Hyväksytty Naisjärjestöjen Keskusliiton vuosikokouksessa 16.11.2020

Kvinnoorganisationernas
Centralförbund ry

NAISJÄRJESTÖJEN KESKUSLIITTO – KVINNOORGANISATIONERNAS CENTRALFÖRBUND RY

Naisjärjestöjen Keskusliittoon kuuluu 66 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä noin 400 000 jäsentä. Järjestö on sukupuolten tasa-arvoa edistävien naisjärjestöjen yhteistyöfoorumi ja perustettu vuonna 1911. Liittoa johtaa jäsenjärjestöjen edustajien valitsema 13-jäseninen hallitus ja sen alaiset toimikunnat. Jäsenjärjestöissä on neuvonta-, auttamis-, ammatti-, naisasia-, liikunta-, kulttuuri-, yrittäjyys-, maahanmuuttanut- ja vammaisjärjestöjä sekä poliittisia naisjärjestöjä. Yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa keskusliitolla on laajasti eri alojen asiantuntemusta sekä osaamista sisällöllisesti ja alueellisesti. Uudet jäsenjärjestöt ovat osaltaan vahvistaneet entisestään järjestön monimuotoisuutta ja vaikuttavuutta.

Naisjärjestöjen Keskusliitto toimii tiiviissä yhteistyössä jäsenjärjestöjen, yhteistyökumppanien ja sidosryhmien kanssa sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien lisäämiseksi yhteiskunnassa. Naisjärjestöjen Keskusliitto on aktiivinen yhteiskunnallinen vaikuttaja, ajankohtainen viestijä ja laajasti verkostoitunut toimija.

VISIO

Osaavat ja vaikuttavat naiset vaalivat ja rakentavat yhteistyössä tasa-arvoista ja kestävää yhteiskuntaa.

MISSIO

Naisten aseman ja oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksien edistäminen yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa.

ARVOT

Sukupuolten tasa-arvo
Avoimuus ja yhdenvertaisuus
Poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton
Moniäänisesti yhteistyössä toimiva
Rohkeasti kantaaottava

KVINNOORGANISATIONERNAS CENTRALFÖRBUND RY

Kvinnoorganisationernas centralförbund omfattar 66 medlemsförbund med sammanlagt omkring 400 000 medlemmar. Organisationen är ett samarbetsforum för kvinnoorganisationer som främjar jämställdhet mellan könen och grundades 1911. Förbundet leds av en 13 personers-styrelse och av arbetsgrupper, valda av medlemsföreningarnas representanter. Bland medlemsorganisationerna finns rådgivnings-, hjälp-, sakkunnig-, motions-, kultur-, företagar-, invandrar och funktionsvariationsverksamheter samt politiska kvinnoorganisationer. Med sina medlemsorganisationer har centralförbundet ett brett kunnande inom olika områden, både innehållsmässigt och regionalt. De nya medlemsorganisationerna har i sin tur ytterligare stärkt förbundets mångfald och möjlighet till påverkan.

Kvinnoorganisationernas centralförbund verkar i nära samarbete med sina medlemmar, samarbetsparter och intressegrupper för att öka jämställdhet mellan könen och kvinnors rättigheter i samhället.

MISSION

Kvinnors ställning och rättigheter, jämställdhet mellan könen samt främjande av flickors och kvinnors mänskliga rättigheter i samarbete med medlemsorganisationerna.

VISION

Kunniga och inspirerande kvinnor värnar om och bygger i samarbete ett jämlikt och hållbart samhälle.

VÄRDEN

Jämställdhet mellan könen
Öppenhet och lika bemötande
Politiskt och religiöst obunden
Flerstämmigt i samarbete
Modigt debatterande

Tiivistelmä

2021 on naisjärjestöjen vuosi: Naisjärjestöjen Keskusliitto täyttää 110 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi toteutamme yhteistyössä 66 jäsenjärjestön kanssa koko vuoden kestävä Naisjärjestöjen Suomi -hankkeen. Hanke tuo esiin naisjärjestöjen tekemän työn merkityksen ja näyttää, miksi naisjärjestöjä tarvitaan yhä. Vaadimme tasa-arvon harppausta, jolle hallituksen tasa-arvo-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat. Teemme entistä lujemmin töitä sen eteen, että korona ei pysäytä tasa-arvokehitystä tai sen eteen työskenteleviä järjestöjä. Jatkamme sitkeää vaikuttamistyötä suoraan päättäjiin ja yhteistyökumppaneidemme avulla: haastamme tekemään konkreettisia tasa-arvotekoja, esitämme keinoja muun muassa naisiin kohdistuvan väkivallan poistamiseksi sekä nostamme esiin naisten roolia kuntavaaleissa.

Naisjärjestöjen Keskusliitossa on 66 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä noin 400 000 jäsentä. Naisjärjestöjen Keskusliiton kaiken toiminnan lähtökohtana on ihmisoikeusperustaisuus. Olemme saaneet vuoden aikana useita uusia jäsenjärjestöjä, mikä osaltaan vahvistaa liiton moninaisuutta. Naisjärjestöt eivät hyytyneet koronakriisin edessä, vaan ottivat digiloikan ja ryhtyivät vaikuttamaan etänä. Naisjärjestöillä on korvaamaton rooli yhteiskunnan ylläpidossa ja kehityksessä. Naisjärjestöjen Suomi -hanke vahvistaa osaltaan demokratiaa, yhteiskunnan resilienssiä ja naisten oikeuksia ja antaa mahdollisuuden naisjärjestöjen avulla selviytyä koronan aiheuttamasta kriisistä niin, että matalan kynnyksen apu säilyy ja kansalaisyhteiskunta vahvistuu.

Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa tehokasta vaikuttamista etänä ja kehittää keinoja vaikuttaa myös pitkässä koronakriisissä. Juhlimme 110-vuotista taivalta kesän 2021 alussa vaikuttavasti Naisjärjestöjen Suomi – Naisjärjestöjen Keskusliitto 110 vuotta -seminaarilla. Yhteistyössä toteutetut teemaseminaarit pitkin vuotta pureutuvat ajankohtaisiin tasa-arvohaasteisiin. Julkaisemme ensi vuonna historiikin liiton vuosilta 2001–2021.

Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hanketta vuosina 2020–2022. Jatkotyön pääteemat ovat aiempien hankkeiden pohjalta naisten johtajuus, median tasa-arvo sekä teknologia, sisältäen tekoälyn. Hankkeen työtä seuraa korkeatasoinen foorumi, jonka puheenjohtajana toimii presidentti **Tarja Halonen**.

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa aktiivisesti hallitusohjelman ja tasa-arvo-ohjelman toimeenpanoa. Tarjoamme asiantuntemustamme tasa-arvoon liittyviin lausuntoihin, työryhmiin ja yhteistyöhankkeisiin sekä nostamme yhteiskunnalliseen keskusteluun uusia avauksia. Pidämme ääntä epäkohdista ja annamme työkaluja niiden ratkaisemiseen.

Suomi johtaa Pohjoismaista ministerineuvostoa 2021, ja tapaamme pohjoismaisten naisjärjestöjen kesken syksyllä 2021 naiset ja vihapuhe -teeman parissa. Kansainväliset yhteydet korostuvat maailmanlaajuisessa pandemiassa, ja vaikutamme tiiviisti kansainvälisten

sisärjestöjen kanssa, jotta naisten oikeudet eivät heikenny kriisissä. Webinaarit ovat luonteva osa globaalia ja etäyhteyksiä huomioivaa vaikuttamista.

Seuraamme aktiivisesti Pekingin toimintaohjelman kansainvälistä kehitystä ja muita tasa-arvoon vaikuttavia tekijöitä maailmalla. Osallistumme kansainvälisiin hankkeisiin ja olemme mukana jatkuvassa vuoropuhelussa kansainvälisten naisten oikeuksia ajavien tahojen kanssa. Teemme yhteistyötä myös Euroopan sisällä vaikuttaaksemme siihen, että EU ratifioi Istanbulin sopimuksen.

Vahvat naisjärjestöt antavat turvaa naisten oikeuksien säilymiselle ja vahvistumiselle hallituskaudesta toiseen. Naisjärjestöjen tekemä työ tukee hallitusohjelman tavoitteita tasa-arvon toteutumiseksi. Naisjärjestöjen korkeampi valtionapu mahdollistaa myös sen, että yhteiskunnan matalan kynnyksen apu säilyy haavoittuvassa asemassa oleville. **Naisjärjestöjen Keskusliitto toivoo, että liiton toiminta-avustus nostetaan pysyvästi korkeammalle tasolle, jolloin toiminnan pitkäjänteinen suunnittelu, kehittäminen ja vaikuttavuus sekä pysyvien työsuhteiden perustaminen mahdollistuvat.**

Sisällys

1.	Vaikuttaminen.....	1
•	1.1. Toimintalinjaukset 2021.....	2
•	1.2. Kansallinen vaikuttaminen.....	5
•	1.3. Vaikuttaminen ei pysähdy koronaan.....	8
•	1.4. Merkittävät lainsäädäntöuudistukset	10
•	1.5. Kuntavaikuttaminen	11
•	1.6. Naisjärjestöjen moninaisuus	12
2.	Yhteistyö	15
•	2.1. Jäsenjärjestöt.....	15
•	2.2. Sidosryhmät, yhteistyökumppanit ja verkostot	16
3.	Kansainvälinen vaikuttaminen	18
•	3.1. EU- ja YK-vaikuttaminen.....	19
•	3.2. Kansainväliset hankkeet	19
4.	Viestintä	21
•	4.1 Tavoitteet.....	22
•	4.2 Kohdennus	23
•	4.3 Arviointi.....	23
5.	Hankkeet	25
•	5.1. Naisjärjestöjen Suomi – paras kaikille!	25
•	5.2. Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta 2020–2022	28
6.	Resurssit	30
•	6.1. Toiminnan turvaaminen jätalouden varmistaminen.....	30
•	6.2. Henkilöstö.....	31
•	6.3. Toimisto, taloushallinto ja rahankeruulupa	32
7.	Tapahtumat	33
•	7.1. Jäsenjärjestöjen juhlavuodet 2021	33
•	7.2. Muut tapahtumat 2021	33

1. Vaikuttaminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto on sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien aktiivinen osaaja, asiantuntija ja viestijä. Naisjärjestöjen Keskusliiton vaikuttamistyö pohjautuu liiton strategiaan linjauksiin ja se perustuu tutkittuun ja ajankohtaiseen tietoon. Keskusliitto nostaa vaikuttamisessaan esiin sukupuolten tasa-arvon, naisten aseman ja oikeuksien, sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen ja sukupuolivaikutusten arvioinnin tärkeyttä. Liiton vaikuttamistyö on laaja-alaista ja monikanavaista.

Liitto seuraa yhdessä jäsenjärjestöjensä ja muiden sidosryhmien kanssa tarkoin sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien toteutumista. Liiton näkemyksillä on painoarvoa. Tämä näkyy muun muassa jatkuvasti lisääntyvissä lausuntopyyntöissä, kuulemistilaisuuksien kutsuissa ja haastattelupyyntöissä. Naisjärjestöjen Keskusliiton järjestämät tilaisuudet ja seminaarit kiinnostavat suurta yleisöä ja herättävät runsaasti keskustelua sosiaalisessa mediassa.

Vaikuttavan asiantuntijuuden ylläpitäminen vaatii jatkuvaa kehittymistä, uusiin tutkimustuloksiin perehtymistä, kansainvälisten ja kansallisten keskustelujen seuraamista sekä toimintaympäristön muutosten havainnointia. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen on pitkäjänteistä työtä ja vaatii onnistuakseen vakituista henkilöstöä ja resursseja.

Naisjärjestöjen Keskusliitto painottaa, että naisia tulee olla tasapuolisesti kaikilla päätöksentekopaikoilla. Enemmistö ei vastusta naisten asemaan liittyviä parannuksia, mutta ne eivät ole tarpeeksi korkealla prioriteetilla eikä niiden välttämättömyyttä ymmärretä. Tasa-arvon nähdään paikoin edelleen olevan luksusta, jota voidaan ajaa "sitten kun on varaa", sen sijaan että se nähtäisiin osana ihmisoikeuksia. Tiedon lisääminen yksistään ei auta.

Naisjärjestöjen Keskusliitto reagoi nopeasti koronakriisiin tuomiin haasteisiin ja ryhtyi vaikuttamaan etänä. Ensimmäinen webinaari keskittyi vahvistamaan jäsenjärjestöjen yhteistyötä ja vaikuttamismahdollisuuksia. Naisjärjestöt ovat tuoneet esille myös koronan erilaiset vaikutukset eri sukupuoliin. Suomessa jaetaan kansainväliset haasteet esimerkiksi rahoituksen riittävydestä, kun koronakriisi koettelee valtion, kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin taloutta. Naisjärjestöjen Keskusliitto on ilmaissut huolensa naisryttäjien toimeentulosta sekä koronan aiheuttaman talousvajeen vaikutuksista naisille. Pienyrittäjistä ja epätyypillisissä työsuhteissa toimivista suuri osa on naisia ja juuri nyt erityisen haavoittuvassa asemassa olevia. Naisvaltaiset ammatit, kuten myyjät, sairaanhoitajat ja opettajat, eivät ole voineet siirtyä etätöihin, vaan he ovat olleet etulinjassa koronan voimistuessa ympäri maailmaa.

Lähisuhdeväkivaltaa kokevat naiset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa koronapandemiassa, sillä väkivallan riski on kasvanut kodeissa poikkeustilan aikana. Erityisesti chattien ja muiden sähköisten tukipalveluiden käyttö on lisääntynyt voimakkaasti korona-aikana. Väkivallan

seuraukset tulevat jatkumaan pitkään senkin jälkeen, kun pandemia on hiipunut, ja todelliset vaikutukset tulevat näkymään vasta vuosien kuluessa. Jo ennen pandemiaa Suomi nousi eurooppalaisessa vertailussa yhdeksi väkivaltaisimmista maista naisille. Koronakriisissä on oltava hereillä, jotta pandemiaa ei käytetä kutistamaan naisten oikeuksia. **Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa tehokasta vaikuttamista etänä 2021 ja kehittää keinoja vaikuttaa myös etänä. Liitto vaikuttaa sen puolesta, että sukupuolten tasa-arvo ja naisten oikeudet kehittyvät myös pitkittyvässä kriisissä.**

Naisjärjestöjen valtionrahoituksesta päätetään vuosittain budjetin yhteydessä. Toimintasuunnitelma ja sen toteutus liittyy tuleviin rahoituspäätöksiin.

1.1. Toimintalinjaukset 2021

Tasa-arvon takapakki on pysäytettävä!

Naisjärjestöjen Keskusliiton toiminta on ihmisoikeusperusteista. Koronakriisi sekä taantumuksellisten arvojen ja populismin nousu uhkaa naisten asemaa ja oikeuksia Suomessa ja maailmalla. Tasa-arvo on ihmisoikeus, ei vain taloudellisen menestyksen välinearvo. Hyvinvointivaltio ja vahva kansalaisyhteiskunta on edellytys sukupuolten tasa-arvon toteutumiselle.

Naisjärjestöt vaativat hallitukselta

- hallitusohjelmaan ja hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan kirjatut tavoitteet sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien edistämiseksi tulee toteuttaa mahdollisimman nopeasti ja resursoida riittävästi
- tulevia uudistuksia suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä naisten oikeuksien asiantuntijoiden ja naisjärjestöjen kanssa
- Peking+25 - järjestöraportin naisten oikeuksien linjauksien huomioimista tulevissa uudistuksissa
- sukupuolitietoista budjetointia ja sukupuolten tasa-arvon ja naisten aseman edistämisen sisällyttämistä tulevaan budjetointiin ja keskeisiin uudistuksiin
- riittäviä resursseja naisjärjestöille ja muuhun tasa-arvotyöhön

Tasa-arvo vaatii tekoja!

Tasa-arvon edistäminen vaatii kunnianhimoisia ja konkreettisia tekoja ja riittäviä resursseja. Naisjärjestöjen Keskusliiton ja Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan yhteishanke *Tasa-arvoteoilla vaikuttavuutta* kannustaa tasa-arvotekoihin. Tasa-arvotekoja toivotaan erityisesti naisten johtajuuden, median ja teknologian aloilta. Koronakriisi lisää tarvetta teoille, jotka vahvistavat tasa-arvoa ja vievät Suomen tasa-arvon kärkimaaksi.

Naisjärjestöt vaativat lakiuudistuksia ja muita rakenteellisia uudistuksia, muun muassa:

- perhevapaat uudistettava 6+6+6 -mallin mukaisesti
- suostumuksen puute kirjattava rikoslakiin seksuaalirikosten keskeiseksi tunnusmerkiksi Ruotsin mallin mukaan
- aborttilaki on päivitettävä naisen omaa ilmoitusta kunnioittavaksi
- Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen sukupuolen mukaista eriytymistä on purettava sukupuolitietoisella pedagogisella varhaiskasvatuksella, opetussuunnitelmilla, opetuksella, oppimateriaaleilla, oppilaanohjauksella ja TET-jaksoilla. Ammattialojen segregatioon on puututtava ja miesten ja naisten välinen palkkaero kurottava umpeen aktiivisilla toimilla.
- sosiaaliturvauudistuksen ja muiden merkittävien uudistusten sukupuolivaikutuksista on tehtävä ennakoarviointi

Naiset vapaiksi - väkivalta ja vihapuhe on lopetettava

Suomi ei ole turvallinen maa naisille. Naiset kohtaavat hälyttävän paljon väkivaltaa ja sukupuoleen perustuvaa vihapuhetta. Erityisen alttiita seksistiselle vihapuheelle ovat nuoret naiset sekä julkisuudessa esiintyvät naiset. Tämä linkittyy laajemmin pyrkimykseen kaventaa ja kontrolloida naisten asemaa globaalisti. Naisjärjestöjen on lisättävä valmiuksia reagoida vihapuheen seurauksiin ja vastata populismin nousuun.

Naisjärjestöt vaativat

- Naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen Istanbulin sopimuksen täysimääräistä toimeenpanoa riittävillä resursseilla ja Euroopan neuvoston GREVIO-asiantuntijaryhmän huomautuksiin vastaamista
- turvakotien rahoituksen kaksinkertaistamista
- matalan kynnyksen palveluiden riittävää resursointia
- lähisuhdeväkivallan sovittelun poistamista

- sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun lisäämistä kiihottaminen kansanryhmää vastaan -rikosnimikkeen tunnusmerkistöön
- seksuaalirikoslainsäädännön uudistamista kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaisesti uhrin oikeussuojaa parantaen
- poliittisilta päättäjiltä, työnantajilta, kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisilta aktiivisia toimia seksuaalisen häirinnän ja väkivallan lopettamiseksi
- naisten ja tyttöjen seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeuksien turvaamista Suomessa ja maailmalla

Naisten moninaisuus on naisjärjestöjen vahvuus

Liitossa ovat edustettuina naiset laajasti, mm. vammaiset naiset, maahanmuuttaneet naiset, eri kieliryhmiin ja sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat naiset sekä naiset eri koulutus-, työ- ja kokemustaustoista. Jäsenjärjestöjen välistä yhteistyötä on tarpeen tukea. On välttämätöntä tavoittaa ja saada entistä vahvemmin nuoret mukaan tasa-arvotyöhön.

Naisjärjestöt vaativat moninaisten naisten kuulemistä ja osaamisen hyödyntämistä kaikessa poliittisessa päätöksenteossa. On tärkeää, että moninaiset naiset edistävät sukupuolten tasa-arvoa, ja sen edistämisestä hyötyvät kaikki. Jäsenjärjestöjen johtajat ovat avainasemassa viemässä Naisjärjestöjen Keskusliiton tavoitteita eteenpäin.

Naisjärjestöt vaativat

- Maahanmuuttaneisiin naisiin, vammaisiin naisiin ja romaninaisiin kohdistuvaan työelämäsyRJintään ja työllistymisen haasteisiin puututaan ja kotona lapsia hoitaville maahanmuuttaneille taataan pääsy kotoutumiskoulutukseen
- Seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen vaikutukset etenkin haavoittuvassa asemassa oleviin tyttöihin ja naisiin tulee arvioida kattavammin. Erityisesti vaikutukset vammaisiin naisiin ja tyttöihin on arvioitava perusteellisesti.
- Translain uudistus on aloitettava
- Kiireetön, lääketieteellisesti ei-välttämätön intersukupuolisten lasten sukupuolta muokkaava hoito varhaislapsuudessa on kiellettävä.
- Moninaisten naisten kuulemistä ja osaamisen hyödyntämistä kaikessa poliittisessa päätöksenteossa ja yhteiskunnallisten uudistusten suunnittelussa. Moninaisuus tulee varmistaa myös tapahtumien sisältöä ja puhujakuntaa kootessa.
- Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvien naisten oikeuksien turvaamista

Naiset ratkaisevat vaalit

Vuonna 2021 järjestetään kuntavaalit. Kunnat ovat merkittäviä päätöksenteon areenoita, kansalaisten peruspalvelujen tarjoajia ja työllistäjiä. Liitto valmistautuu vaaleihin laatimalla uudet kuntavaalitavoitteet ja toteuttaa kuntavaalikampanjan.

Naisjärjestöt vaativat

- puolueilta aktiivista roolia moninaisten naisten rekrytoinnissa ehdokkaiksi sekä tasa-arvotemojen sisällyttämisessä vaalikampanjoihin
- kuntavaalien tasa-arvotekojen toteuttamista
- medialta tasa-arvokysymysten nostamista vaalikeskusteluun
- naisten nostamista nykyistä enemmän kuntien johtotehtäviin

1.2. Kansallinen vaikuttaminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaikuttaa jatkuvasti päätöksentekijöihin eduskunnassa, valtioneuvostossa, ministeriöissä sekä kaupunkien ja kuntien johdossa. Keskusliiton vahvuus on laaja sidosryhmäyhteistyö ja suora vaikuttaminen. Vaikuttaminen on pitkäjänteistä asioiden valmistelua, seuraamista, puuttumista ja edistämistä. Erilaisia verkostoja, kuten eduskunnan naisverkostoa, hyödynnetään keskinäisenä voimavarana. Vaikuttamiseen panostaminen on systematisoinut työtä viime vuosien aikana ja vuoropuhelua muihin tasa-arvoa ajaviin tahoihin ylläpidetään päivittäin.

Tasa-arvotyön tekijöitä kutsutaan vain satunnaisesti valiokuntiin ja kuultavista enemmistö on miehiä. Naisjärjestöjen Keskusliiton tavoitteena on päästä mukaan vaikuttamaan uudistuksiin varhaisemmassa vaiheessa, jotta asiantuntijoiden aikaa ei mene sellaisten virheiden korjaamiseen, jotka olisi voitu välttää tasa-arvoasiantuntijoita kuulemalla. Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa työtä sen eteen, että naisjärjestöjä kuullaan jo lakien valmisteluvaiheessa ja antaa panoksensa lainsäädäntöuudistuksiin nopeallakin aikataululla. Liitto seuraa lainvalmistelun ajankohtaista tilannetta ministeriöissä ja eduskunnassa sekä jatkaa verkostojen rakentamista ja vahvistamista.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaikuttaa myös tasa-arvosta käytävään keskusteluun ja reagoi ajankohtaisiin ilmiöihin. Liiton on kyettävä tekemään itse uusia avauksia ja nostamaan oleellisia tasa-arvonäkökulmia keskusteluihin.

Naisjärjestöjen Keskusliiton hallitusohjelmatavoitteet 2019–2023

- ✓ Tasa-arvon takapakki on pysäytettävä!
- ✓ Tasa-arvo lähtee kasvatuksesta
- ✓ Työelämä tarvitsee tasa-arvoa
- ✓ Naisiin kohdistuvan väkivallan on loputtava
- ✓ Naisten hyvinvointi on tasa-arvokysymys
- ✓ Tasa-arvoa urheiluun ja kulttuuriin
- ✓ Tytöt ja naiset kehitysyhteistyön keskiöön
- ✓ Naiset mukana kokonaisturvallisuudessa

[Lue yksityiskohtaiset hallitusohjelmatavoitteet täältä.](#)

Liitto tekee yhteistyötä tasa-arvoviranomaisten kanssa ja sillä on edustus tasa-arvoasiain neuvottelukunnassa. Yhteistyötä tehdään myös työmarkkinajärjestöjen kanssa ja eri verkostojen ja työryhmien avulla.

Naisjärjestöjen Keskusliiton asiantuntemukselle sukupuolten tasa-arvosta ja sukupuolinäkökulman huomioimisesta on kysyntää lakialoitteiden ja hallitusten esitysten tarkastelussa ja valmistelussa. Naisjärjestöjen Keskusliitto vastaa sille tullessiin suoriin lausuntopyyntöihin, minkä lisäksi seurataan lainsäädäntöuudistuksia, joihin voi lausua myös ilman suoraa pyyntöä. Lainsäädäntöön vaikutetaan myös laatimalla kannanottoja.

Keskusliitto järjestää tapahtumia, seminaareja ja keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista tasa-arvokysymyksistä. Koronatilanteen vuoksi Keskusliitto jatkaa webinaarien järjestämistä ja kehittämistä. Sähköisiä kokouksia lisätään alueellisen tavoitettavuuden lisäämiseksi. Tämän lisäksi Keskusliitto osallistuu aktiivisesti muiden järjestämiin tapahtumiin ja seminaareihin. Keskusliitto ottaa kantaa myös kirjoittamalla mielipidekirjoituksia lehtiin tärkeistä tasa-arvokysymyksistä. Naisjärjestöjen Keskusliitto kampanjoi erityisistä ajankohtaisista teemoista ja osallistuu yhteistyössä muiden tahojen kampanjoihin. Naisjärjestöjen Keskusliitto on mukana aloitteissa, joilla edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja naisten oikeuksia. Liitto osallistuu muun muassa Oma tahto 2020 -kansalaisaloitteeseen, joka vaatii aborttilainsäädännön päivittämistä itsemääräämisoikeusperustaiseksi. Keskusliitto pohtii myös uudenlaisia "pop up" -tyyppisiä ja digitaalisuuteen perustuvia vaikuttamisen tapoja.

Naisjärjestöjen Keskusliitto laati ja hyväksyi yksimielisesti hallitusohjelmataavoitteet vuosille 2019-2023. Liitto seuraa aktiivisesti hallitusohjelman toimeenpanoa ja vaikuttaa tasa-arvokirjausten toimeenpanoon.

Naisjärjestöjen Keskusliitto koordinoi ja koosti viime vuonna yli 40 kansalaisjärjestön kanssa [Peking +25 -kansalaisjärjestöraportin](#). 189 YK:n jäsenvaltiota, Suomi mukaan luettuna, sitoutui 1995 poliittisesti Pekingin julistuksessa ja toimintaohjelmassa naisten oikeuksien edistämiseen ja takaamiseen erottamattomana, olennaisena ja jakamattomana osana yleismaailmallisia ihmisoikeuksia. Valtiot ja alueet raportoivat YK:lle Pekingin toimintaohjelman toteutumisesta joka 5. vuosi. Myös **Naisjärjestöjen Keskusliitto on vuodesta 1999 alkaen viiden vuoden välein laatinut yhteistyössä muun järjestökentän kanssa raportin Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman toteutumisesta Suomessa. Raportissa arvioidaan naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon kehitystä Suomessa kuluneiden viiden vuoden aikana.** Raportissa myös ehdotetaan konkreettisia toimenpiteitä kriittisempien epäkohtien korjaamiseksi. **Naisjärjestöjen Keskusliitto tuo esiin raportin kuvaamia epäkohtia ja muistuttaa ratkaisusta, joilla ongelmat voidaan ratkaista.** Raportti on tärkeä työkalu myös liiton omassa tasa-arvotyössä. Se peilaa Pekingin toimintaohjelman tavoitteita ja Suomea sitovia kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, mukaan lukien YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030.

Naisjärjestöjen Keskusliitto on jäsenenä oikeusministeriön naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelman työryhmässä. Ohjelman toimeenpano-aika on vuoden 2020 syksystä vuoden 2023 kevääseen. Ohjelman keskeisiä teemoja ovat väkivallan ennaltaehkäisy ja tekijöiden kuntoutus, suojatoimet toistuvan väkivallan uhrien auttamiseksi, kunniaan liittyvä väkivalta sekä digitaalinen väkivalta, häirintä ja muut uudet väkivallan muodot. Työryhmä seuraa ohjelman toimeenpanoa ja toimenpiteiden edistymistä ja laatii ohjelman toteutumisesta raportin alkuvuodesta 2023. Toimintaohjelman tavoitteena on kitkeä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja vastata Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan yleissopimuksen (Istanbulin sopimus) vaatimuksiin ja sopimuksen noudattamista valvovan asiantuntijaryhmä GREVIO:n Suomelle antamiin huomautuksiin. Naisjärjestöjen Keskusliitto on aktiivisesti mukana työryhmän työssä ja toimenpiteiden seurannassa. **Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa vaikuttamistyötä, jotta 2021 kymmenen vuotta täyttävä Istanbulin sopimus pannaan täytäntöön täysimääräisesti niin Suomessa kuin koko Euroopan tasolla.**

Ulkoministeriön kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunta (IONK) asetettiin valtioneuvoston yleisistunnossa 8.4.2020. Sen puheenjohtajana toimii Naisjärjestöjen Keskusliiton puheenjohtaja Eva Biaudet. Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata kansainvälisiä ihmisoikeuskysymyksiä ja antaa lausuntoja niihin liittyvistä kysymyksistä. 2020 kuultavina ovat olleet ulkoministeri Pekka Haavisto ja YK:n ihmisoikeusvaltuutettu Michelle Bachelet.

Neuvottelukunta jatkaa korkean tason kuulemisia 2021. **Neuvottelukunnan alaista sukupuolten tasa-arvon työryhmää johtaa Keskusliiton pääsihteeri Terhi Heinilä.**

Naisjärjestöjen Keskusliitto on lausunut ja osallistunut valtioneuvoston ihmisoikeusselonteon valmisteluun. Ihmisoikeusselonteko linjaa valtioneuvoston toimintaa perus- ja ihmisoikeuskysymyksissä kansallisella, EU- ja kansainvälisellä tasolla. Keskusliitto onnistui tavoitteessaan saada sukupuolten tasa-arvo ja naisten oikeudet ihmisoikeusselonteon prioriteettiteemoihin yhdenvertaisuuden lisäksi. Liitto seuraa tarkasti selonteon etenemistä ja vaikutuksia. Naisten oikeudet ovat erottamaton osa ihmisoikeuksia, todetaan jo 1995 valmistuneessa Pekingin julistuksessa. Naisten oikeuksien vahvistaminen on myös yksi ulkoministeriön painopisteistä ja vahvasti mukana hallitusohjelmassa.

Suomen hallitus luovuttaa 2021 historian toisen tasa-arvoselonteon eduskunnalle. Tähän työhön Naisjärjestöjen Keskusliitto haluaa vaikuttaa.

Liitto pitää tärkeänä hallituksen tasa-arvo-ohjelman energia- ja ilmastostrategiaa, terveyden ja turvallisuuden kokonaisuutta ja asunnottomuuden puolittamista ja sukupuolivaikutusten arviointia näistä kokonaisuuksista. Liitto seuraa kesällä 2020 julkaistun hallituksen tasa-arvo-ohjelman toimeenpanoa ja tarjoaa asiantuntemustaan ohjelman toteuttamiseen. Liitto osallistuu ohjelman kansalaisjärjestöistä ja sidosryhmistä koostuvaan ryhmän toimintaan, jossa tarkastellaan tasa-arvo-ohjelman toimeenpanoa. Ohjelmassa on runsaasti naisjärjestöjen pitkään ajamia tasa-arvotavoitteita.

Pysyvällä rahoituksella Naisjärjestöjen Keskusliitto voi vahvistaa vaikuttamistyötä sekä osaltaan vahvistaa hyvinvoivaa kansalaisyhteiskuntaa ja sitä kautta koko yhteiskunnan resilienssiä kriisien aikana. Vaikuttamisen arviointia ja siihen soveltuvia mittareita tulee edelleen kehittää. Kattojärjestönä liitto edustaa laaja-alaisesti sukupuolen tasa-arvon puolesta toimivia kansalaisjärjestöjä, ja myös liiton vaikuttamistyön tulee olla monipuolista ja moniäänistä. Liiton vaikuttamistyötä kehitetään niin, että se palvelee entistä paremmin jäsenjärjestöjä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että liitto tarjoaa vaikuttamisviestejä ja taustatietoa jäsenjärjestöjen käyttöön sekä tarjoaa tukea jäsenjärjestöjen vaikuttamistyöhön.

1.3. Vaikuttaminen ei pysähdy koronaan

Naisjärjestöillä on korvaamaton rooli yhteiskunnan ylläpidossa ja kehityksessä, erityisesti kriiseissä. Yhteiskunnan naisvaltaiset perusrakenteet paljastuivat karulla tavalla koronakriisissä. Sairaanhoidajat marssivat suoraan eturintamaan, vaikka varustus oli vaarallisen puutteellista. Raskaassa taistelussa naisten keskinäinen tuki yhdistysten ja järjestöjen roolissa auttoi kriisin hoitajia, mutta koordinoi myös avuntarjoajien ja sitä tarvitsevien kohtaamista. **Suomi ei selviä**

kriisistä ilman näiden järjestöjen työtä. Tätä työtä ja yhdessä tekemisen voimaa Naisjärjestöjen Keskusliitto vahvistaa 2021 vuoden kestäväällä Naisjärjestöjen Suomi -hankkeella.

Naisjärjestöjen Keskusliitto ja sen 66 jäsenjärjestöä jatkavat vaikuttamistyötään koronan keskellä. Keskusliitto kehittää digitaalista vaikuttamista muun muassa webinaarien ja live-lähetysten muodossa. Netissä tapahtuva vaikuttaminen avaa uusia mahdollisuuksia myös kansainväliseen naisjärjestötyöhön, kuten [Naisjärjestöjen Keskusliiton ensimmäinen kansainvälinen webinaari Women's Organisations for Feminist Futures](#) 21.9.2020 osoitti. Webinaarissa käsiteltiin muun muassa koronan vaikutuksia tasa-arvotyölle ja tulevaisuudesta koronan jälkeen. Kansainvälisillä ihmisoikeuselimillä ja kansalaisyhteiskunnilla on ratkaiseva rooli tulevaisuuden oikeudenmukaisten yhteiskuntien rakentamisessa. Naisjärjestöt ympäri maailmaa tiivistävät rivejään ja vahvistavat vaikuttamistyötään eri tasoilla, jotta korona ei pyyhi tieltään vuosikymmenien työtä tasa-arvoisen maailman hyväksi. **Uusia ja vanhoja kansainvälisiä yhteyksiä tullaan hyödyntämään esimerkiksi Keskusliiton ja yhteistyökumppaneiden järjestämässä Naistenpäivän 8.3.2021 ihmiskauppa-aiheisessa webinaarissa My Body is Mine – Trafficking in Human Beings – How to Protect Women and Girls?**

Resursseja on tärkeää suunnata järjestöjen tuottamille avopalveluille, auttaville puhelimille ja muille matalan kynnyksen palveluille selvästi nykyistä enemmän. Myös Istanbulin sopimuksen osapuolten komitean julistus kehottaa valtioita arvioimaan koronapandemian seuraukset naisiin kohdistuvan väkivallalle, kun palveluita resursoidaan. Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin sopimus) tulee toimeenpanna täysimääräisesti riittävillä resursseilla. **Naisjärjestöjen roolia ja rahoitusta tulee vahvistaa.** Istanbulin sopimuksen toimeenpanoa valvova asiantuntijaryhmä GREVIO on Suomea koskevassa ensimmäisessä arviointiraportissaan painottanut Suomea varmistamaan asianmukaiset resurssit ja budjetoimaan laaja-alaisesti naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn.

Naisjärjestöjen Keskusliiton yhteistyössä jäsenjärjestöjen ja muiden yhteiskunnallisten kumppanitahojen kanssa työstämä Naisjärjestöjen Suomi -kehittämishanke vaikuttaa osaltaan siihen, että Suomen vahvuus vahva kansalaisyhteiskunta vahvistuu ja lisää yhteiskunnan resilienssiä. Keskusliitolla on 66 tasa-arvon eteen työskentelevää jäsenjärjestöä, jotka hoitavat paljon yhteiskunnallisia tehtäviä ja luovat yhteisöllisyyttä. **Tällä on merkitystä demokratian vahvistamiselle, kansalaisten aktiiviselle osallistumiselle yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen sekä syvemmän sosiaalisen eheyden ja turvallisuuden lisäämiselle.** Hankkeen tavoitteena on lisätä korona-ajan palautumiskykyä ja aktivoita kansalaisia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen naisjärjestöjen kautta.

1.4. Merkittävät lainsäädäntöuudistukset

Valmisteilla on suuria sukupuolten tasa-arvoon vaikuttavia uudistuksia kuten perhevapauudistus, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, sosiaaliturvauudistus sekä samapalkkaisuuden edistämiseen liittyviä toimia. Keskusliitto seuraa näiden uudistusten toteutusta ja vaikuttaa tarvittaessa puutoksiin tai epäkohtiin.

Naisten ja miesten välinen palkkaero on Suomessa suurempi kuin EU-maissa ja muissa Pohjoismaissa. Suomi on sijoittunut EU-maiden sijalle 20 (vuonna 2016). Naisen euro alle 84 senttiä. Ero on vieläkin suurempi mm. maahanmuuttaneiden naisten kohdalla. Palkkaepätasa-arvon taustalla on välitöntä ja välillistä syrjintää, esimerkiksi työpaikkaan valituksi jättäminen raskauden vuoksi ja työntekijän asettaminen epäedulliseen asemaan perhevelvoitteiden vuoksi. Naiset ovat useammin määräaikaisissa ja osa-aikaisissa työsuhteissa. Nämä yhdistettynä naisten suurempiin hoivavelvoitteisiin, alojen eriytymiseen ja naisvaltaisten alojen matalaan palkkukseen vaikuttavat naisen nakerrettuun euroon.

Naisjärjestöjen Keskusliitto haluaa nostaa keskusteluun eri alojen palkkakehityksen ja eri työehtosopimusten piiriin kuuluvien töiden samanarvoisuuden vertailun, joka on tällä hetkellä vaikeaa. Naisjärjestöjen Keskusliitto pitää välttämättömänä, että työllisyyspolitiikan sukupuolivaikutukset arvioidaan. Sukupuolivaikutusten kattava arviointi tulee tehdä kaikissa isoissa uudistuksissa ja hankkeissa, kuten ns. talous- ja työllisyyspaketissa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii, että palkka-avoimuutta on lisättävä. Jos palkkoja ei tiedetä, ei voida myöskään katsoa perusteettomia palkkaeroja. Hallituksen samapalkkaohjelma tulisi saada pikaisesti eteenpäin. Uuteen samapalkkaisuusohjelmaan on lisättävä selkeä prosentuaalinen tavoite ja konkreettisia toimenpiteitä palkkaeron kaventamiseksi.

Tekeillä oleva perhevapauudistus on pitkään kaivattu ja välttämätön toimi Suomen tasa-arvokehityksen edistämiseksi. Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii, että isille korvamerkittyä osuutta perhevapaista lisätään tuntuvasti nykyisestä.

Perhevapaat ja hoivavastuu jakautuvat Suomessa epätasaisesti. Naiset käyttävät noin 90 prosenttia vanhempainpäivärahoista ja kotihoidontuen saajista naisia on niin ikään noin 90 prosenttia. Tällä miehet käyttävät noin 7 prosenttia hoitovapaista. Neljäsosa isistä ei käytä vapaata lainkaan. Yleisimmin isät käyttävät ainoastaan heille nimetyt vapaat. **Naisjärjestöjen Keskusliitto pitää välttämättömänä, että perhevapauudistus etenee vuonna 2021 ja että uudistus edistää tasa-arvoista vanhemmuutta ja työelämän tasa-arvoa.**

Rakenteellisia uudistuksia ei voi jättää tekemättä, edes koronatilanteessa. Monilla hallitusohjelman tasa-arvokirjausten toteuttamisella on laajat vaikutukset, ja niiden toteutumatta

jäämisellä on haitalliset vaikutukset, myös taloudelle. **Sukupuolivaikutusten ennakoarvioinnin tekeminen päätöksissä estää tasa-arvoa heikentävät seuraukset.** Tämä pätee myös sosiaaliturvauudistukseen, joka on parlamentaarisen valmistelukomitean työstettävänä kahden parlamenttikauden ajan. Naisjärjestöjen Keskusliitto nostaa vaikuttamisessaan esille sosiaaliturvan sukupuolivaikutukset naisiin ja tuo esille niiden ryhmien äänen, joihin uudistus erityisesti vaikuttaa (esimerkiksi maahanmuuttaneet naiset, vammaiset ja ikääntyneet naiset).

Naisjärjestöt ovat pitkään ajaneet seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistusta. Naisjärjestöjen Keskusliitto on lausunut esitystä rikoslain 20 luvun kokonaisuudistuksesta, ja pitää esitystä puutteellisena ja osin uhrin oikeussuojaa heikentävänä. Liitto suosittaa Ruotsin mallia hyvänä ratkaisuna: oikeusjärjestelmiltään ja arvoiltaan samanlaisilla valtioilla tulisi olla samat normit siitä, mitkä ovat raiskauksen tunnusmerkit ja missä menee rikollisen teon raja.

Liitto jatkaa 2021 seksuaalirikoslain uudistuksen seuraamista ja vaikuttaa vapaaehtoisuuteen perustuvan ja yhdenvertaisen lainmuutoksen puolesta.

2021 Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa lakiesitystä pakottamalla solmitun avioliiton purkamiseen liittyvistä avioliittolain muutoksista, esitystä koskien sukupuolen lisäämistä rikoslain rangaistuksen koventamisperusteeksi ja naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtävän perustamista. Keskusliitto on vaikuttanut voimakkaasti kaikkien teemojen eteenpäin viemiseen ja jatkaa tuloksellista työtä 2021. Keskusliitto seuraa ihmiskaupan ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sekä ihmiskaupan uhrien aseman parantamiseksi tehtävää toimintaohjelmaa sekä sovittelun edistämisen työryhmää, jossa arvioidaan lähisuhdesovittelun jatko. Keskusliitto pitää tärkeänä myös translain uudistamista ja valmistelun pikaista aloittamista.

Naisjärjestöjen Keskusliitto kerää jäsenjärjestöiltä palautetta ja arvioi muutaman vuoden välein järjestön toimintaa ja näkyvyyttä tarkemmin. Arvioinnin kohdetta vaihdetaan tasaisin väliajoin. Arvioinnin yhteydessä tarkistetaan, mitä on muuttunut ja miten muutos on saatu aikaan.

1.5. Kuntavaikuttaminen

Kunnat ovat merkittäviä päätöksenteon areenoita, kansalaisten peruspalvelujen tarjoajia ja työllistäjiä. Keväällä 2021 järjestetään kuntavaalit ja uudet valtuustot aloittavat työnsä. Eri-ikäisten ja eri taustoista tulevien naisten osuutta kuntien päätöksentekijöinä tulee lisätä. Kunnallinen päätöksenteko koskettaa kaikkia ja vaikuttaa jokaisen arkeen. On oikeudenmukaista, että naiset saavat puolet paikoista.

Naisjärjestöjen Keskusliitto laatii kuntavaalitavoitteet ja toteuttaa kuntavaalikampanjan. Kampanjan tavoitteena on saada valtuutettuja toteuttamaan konkreettisia tasa-arvotekoja kunnissa. Naisjärjestöjen Keskusliitto pyrkii vaikuttamistyöllään siihen, että naisia asettuisi ehdolle

vaaleissa ja naisia äänestettäisiin kunnanvaltuutetuiksi. Lisäksi liitto kiinnittää huomion myös siihen, että kunnissa toteutuu tasa-arvoinen sukupuolijakauma, kun luottamuspaikkoja ja kunnallisten yhtiöiden hallituspaikkoja jaetaan.

Liitto koordinoi yhteistyössä Kuntaliiton kanssa kunnanjohtajien naisverkostoa, joka syntyi Naisjärjestöjen Keskusliiton ja tasa-arvoasian neuvottelukunnan Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hankkeen vaikutuksesta. Naisjärjestöjen Keskusliitto on osaltaan koordinoimassa kunnanjohtajien naisverkoston tapaamista Tampereen kaupungin kanssa 2021.

1.6. Naisjärjestöjen moninaisuus

Naisjärjestöjen Keskusliitto koostuu 66 erilaisesta, sukupuolten tasa-arvoa ajavasta järjestöstä. Keskusliiton tavoitteena on inklusiivinen yhteiskunta, jossa jokainen voi hyödyntää potentiaaliaan ennakkoluulojen ja rakenteiden sitä rajoittamatta. **Keskusliitto haluaa painottaa rooliaan tasa-arvojärjestöjen koollepaneavana tahona ja vahvistaa naisten moninaisuuden esiinnostamista.** Tämä on myös naisjärjestöjen vahvuus. Toisiaan tukevat järjestöt muodostavat vahvemman vastarinnan taantumuksellisille arvoille ja liikkeille ja antavat tilaa myös heille, joilla ei ole ollut samoja lähtökohtia nousta vallan kahvaan.

Tähän teemaan tarttuu esimerkiksi Keskusliiton **”Tasa-arvon turva – sosiaaliturvauudistuksen vaikutukset naisille”** -keskustelutilaisuus vuosikokouksen yhteydessä 2021. Naisjärjestöjen Keskusliiton ja yhteistyökumppaneiden valmistelemassa tilaisuudessa käsitellään sukupuolten taloudellisen tasa-arvon toteutumista ja valmisteilla olevaa sosiaaliturvauudistusta sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulmasta. Se tuo keskusteluun niiden naisryhmien äänen, joihin uudistus erityisesti vaikuttaa. Sukupuolinäkökulman laiminlyönti valmisteluvaiheessa voi johtaa siihen, että päätökset heikentävät tasa-arvoa.

Suurimmassa köyhyysriskissä olevat naisryhmät ovat yksinhuoltajat, eläkeläiset, maahanmuuttaneet, vammaiset ja romaninaiset. Naisten köyhyysriskiä kasvattaa ja selittää se, että naisten ja miesten välinen palkkaero on verrattain suuri ja naiset ovat useammin matalapalkka-aloilla, naisten työsuhteet ovat miehiä useammin määrä- ja osa-aikaisia, ja hoivavastuun epätasainen jakautuminen tuo naisille katkoksia työuraan. Kaikilla näillä on vaikutuksia palkka- ja urakehitykseen, eläkekertymään ja ansiosidonnaisten sosiaaliturvaetuuksien tasoon. Naisten välillä on suuria eroja: Vammaiset naiset ovat köyhyysriskissä erityisesti työmarkkina-asemansa, koulutustasonsa ja pelkän perusturvan tai takuueläkkeen varassa elämisen vuoksi. Maahanmuuttaneista naisista vain 56 prosenttia työllistyy, ja työurat ovat miehiä lyhyemmät. Romaninaiset ovat niin ikään köyhyysriskissä alhaisen koulutustason, työllistymisvaikeuksien ja rakenteellisen rasismin vuoksi. **Suurin pitkittyneen köyhyyden riski on iäkkäillä naisilla. Naisjärjestöjen Keskusliitto haluaa nostaa esiin, kuinka monenlaisiin tarpeisiin sosiaaliturvauudistus vaikuttaa.**

Korona on kärjistänyt historiallisia kamppailuja yhdenvertaisten oikeuksien saavuttamiseksi ympäri maailmaa. 2020 voimistunut Black Lives Matter -liike kumpuaa pitkäaikaisesta ja kärjistyneestä rakenteellisesta sorrosta mustia kohtaan. Liike haluaa kiinnittää huomion mustien kokemaan poliisiväkivaltaan ja siihen, että mustilla on korkein riski tulla poliisien ampumaksi. Liikkeen vaatimukset kytkeytyvät laajempiin historiallisiin vaatimuksiin taloudellisesta ja sosiaalisesta tasa-arvosta, joita ei ole saavutettu 2020-luvun USA:ssa. Tukimielenosoituksia on nähty ympäri maailmaa, myös Suomessa.

Suomessa rasismikeskustelu keskittyy usein ihonväriin ja yksilöihin, mikä häivyttää rasismien historiallisena rakenteena, joka suosii valtaapitäviä ryhmiä. Liikkeen mielenosoitukset Suomessa ovatkin halunneet kiinnittää huomion myös kotimaiseen rakenteelliseen rasismiin. EU:n perusoikeusviraston (FRA) vuoden 2018 julkaiseman tutkimuksen mukaan kokemukset rasismista ovat Suomessa yleisempiä kuin muissa tutkimukseen osallistuneissa 12 maassa. Afrikkalaistaustaisista vastaajista 63 prosenttia oli kokenut rasistista häirintää Suomessa viimeisten viiden vuoden aikana ja 45 prosenttia raportoi kokeneensa rasistista syrjintää viimeisen vuoden aikana. Naisista 48 prosenttia oli kokenut etniseen taustaan liittyvää syrjintää edellisen vuoden aikana. Euroopan rasismien ja suvaitsemattomuuden vastaisen komission ECRI:n 2019 julkaiseman raportin mukaan rasismi ja vihapuhe ovat kasvussa Suomessa.

Helsingin yliopiston etnistä profilointia tarkasteleva The Stopped – Pysäytetyt -hanke toi esiin, että laitton etninen profilointi on yleistä myös Suomessa. Rodullistetut henkilöt kohtaavat Suomessa valvontaa esimerkiksi myyjien, järjestyksenvalvojien, poliisien ja tullin tahoilta. Toiseuttava toiminta sai aikaan kielteisiä reaktioita pysäytetyissä ja sillä on vaikutusta vähemmistöjen luottamukseen viranomaisia kohtaan. Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa yhteiskunnallista kehitystä ja erilaisia kansalaisliikkeitä, kuten edelleen ajankohtainen #metoo, ja on mukana naisten oikeuksia edistävässä toiminnassa. Ihmisoikeusperustaisuus on liiton kaiken toiminnan lähtökohta. **Naisjärjestöjä tarvitaan kipeästi nyt kun naisvihamieliset liikkeet nousevat maailmalla ja naisten oikeuksia työnnetään syrjään pandemian varjolla.** Demokratian kaventuminen ja lehdistönvapauden rajoittaminen pandemian aikana vaikeuttaa naisten oikeuksien eteenpäin viemistä ja uhkaa heikentää niitä. Naisten oikeuksiin globaalisti vaikuttaa merkittävästi myös Yhdysvaltain presidentinvaalien tulos. Maan politiikka on viime vuosina heikentänyt kansainvälisten naisten ja tyttöjen oikeuksia ajavien järjestöjen toimintamahdollisuuksia.

Myös Euroopassa voimistuvat populistiset liikkeet, jotka haluavat kaventaa naisten oikeuksia. Huolta aiheuttaa myös puhe tasa-arvon käsitteestä, joka rajaa sukupuolten moninaisuuden ulos. Tasa-arvon tulee sisältää sukupuolten moninaisuus, ja Naisjärjestöjen Keskusliitto haluaa olla mukana vahvistamassa tätä linjaa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa kansallista ja kansainvälistä naisten oikeuksien tilaa ja tiivistää yhteistyötä kansainvälisten sisarjärjestöjen kanssa.

2. Yhteistyö

Naisjärjestöjen Keskusliiton 66 jäsenjärjestöä osallistuvat ja vaikuttavat aktiivisesti liiton hankkeisiin, tapahtumiin ja vaikuttamistyöhön. Keskusliiton monimuotoisuus on lisääntynyt ja uusia jäsenjärjestöjä on vuoden aikana liittynyt useita: Amal ry, Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry, Plan International Suomi (yhteisöjäsen), Suomen Somalinaisten Kehitys ry, Quin-Suomi ry - Quin Finland rf, WE in Games ry, Helsingin Demarinaiset ry ja Women in Mining Suomi ry. Järjestökenttä on toimiva ja aktiivisesti yhteisiä tavoitteita eteenpäin vievä. Keskusliitto tapaa uusien jäsenjärjestöjen johtoa, perehdyttää järjestöt liiton toimintaan ja antaa heille erityistukea.

Vuonna 2021 tavoitteena on edelleen tiivistää ja systematisoida yhteistyötä ja tapaamisia jäsenjärjestöjen kanssa olemassa olevia rakenteita hyödyntäen ja edelleen kehittäen. Yhteistyötä ja vaikuttamista sidosryhmien, yhteistyökumppanien ja verkostojen kanssa jatketaan. Naisjärjestöjen Keskusliiton 66 jäsenjärjestöä tuovat tasa-arvotyön vaatimaa yhteistyövoimaa ja tekevät vaikuttamisesta laaja-alaista. Juhlavuosi on hyvä hetki antaa tunnustusta onnistuneelle työlle, juhlia yhteistyötä ja vahvistaa rivejä tulevaisuuden haasteita varten.

2.1. Jäsenjärjestöt

Korona-aika on tuonut haasteita naisjärjestöjen yhteistyölle, mutta luonut myös uusia osallistumisen ja osallistamisen mahdollisuuksia ja tapoja. Naisjärjestöjen Keskusliitolle on tärkeää jatkuva keskusteluyhteys jäsenjärjestöjen kanssa. **Jäsenjärjestöjen ääntä on kuultu ja se otetaan toiminnassa tarkasti huomioon.** Liitto tekee läpi vuoden vaikuttamistyötä yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa ja osallistuu mielellään jäsenjärjestöjen vaikuttamishankkeisiin. Liitto jatkaa ja kehittää aktiivista ja eri tavoin toteutettavaa vuorovaikutusta jäsenjärjestöjensä kanssa vuonna 2021.

Naisjärjestöjen Keskusliitto on sukupuolten tasa-arvoa edistävien järjestöjen kattojärjestö. Vuosikokousten järjestäminen ja yhteydenpito kasvavaan jäsenjärjestökenttään lisää myös koordinoivaa ja hallinnollista työtä. Tiivistynyt yhteydenpito varmistaa liiton mahdollisimman laajan vaikuttavuuden ja yhteistyön voiman, ja vahvaan yhteydenpitoon tullaan panostamaan myös 2021. Jäsenjärjestöt muodostavat toinen toisiaan tukevan verkoston.

Naisjärjestöjen Keskusliitto täyttää ensi vuonna 110 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi liitto toteuttaa yhteistyössä 66 jäsenjärjestönsä kanssa kehittämishankkeen Naisjärjestöjen Suomi, jonka teemana on naisliikkeen ja naisjärjestöjen tekemä työ. Hankkeeseen osallistetaan keskusliiton jäsenjärjestöt ja laajasti sidosryhmiä. Hankkeessa halutaan tuoda esille, miksi naisjärjestöjä ja naisjärjestöjen tekemää tasa-arvotyötä tarvitaan yhä ja miten naisjärjestöt vahvistavat kansalaisyhteiskuntaa ja samalla koko yhteiskunnan resilienssiä. 2021 syvennetään jäsenjärjestöyhteistyötä hankkeen parissa heiltä kerättyjen näkemysten pohjalta.

Tiivistä yhteistyötä jäsenjärjestöjen kanssa myös yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi jatketaan. Erityistä huomiota kiinnitetään uusien jäsenjärjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön ja juhlavuotta vietäviin jäsenjärjestöihin. Uusien jäsenjärjestöjen johdon tapaamiset vakiinnutetaan kiinteäksi osaksi liiton toimintaa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto järjestää neljännen naisjärjestöjen johdon foorumin helmikuussa 2021. Foorumissa keskustellaan yhteisestä vaikuttamisesta, viestinnästä ja hanketyöstä. Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa tapahtuma- ja koulutuskokonaisuutta sukupuolten tasa-arvosta ja naisten oikeuksista jäsenjärjestöille ja muille sidosryhmille. Erilaisten seminaarien ja webinaarien tavoitteena on lisätä tietoisuutta sukupuolten tasa-arvon ongelmakohdista ja löytää niihin ratkaisuja yhdessä. Jäsenjärjestöjen asiantuntemusta hyödynnetään koulutuskokonaisuuden toteuttamisessa. Vuonna 2021 järjestetään muun muassa kansainvälinen naistenpäivän webinaari ja yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa valmisteltu sosiaaliturvauudistusta käsittelevä seminaari, jonka järjestäminen ei koronaviruksen vuoksi ollut vuonna 2020 mahdollista.

Naisjärjestöjen Keskusliiton jäsenjärjestöjen asiantuntemusta ja moninaisuutta hyödynnetään yhteisenä ja toisiaan tukevana voimavarana. Naisjärjestöjen Keskusliitto luo viestinnän keinoin mahdollisuuksia vuorovaikutukseen jäsenjärjestöjen kesken. Liitto järjestää keskustelutilaisuuksia, seminaareja ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa. Jäsenjärjestöjen viestintävastaavien koulutuksia jatketaan.

Keskusliiton sääntömääräinen vuosikokous ja keskustelutilaisuus ajankohtaisesta teemasta järjestetään marraskuussa 2021.

2.2. Sidosryhmät, yhteistyökumppanit ja verkostot

Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa jo tehtyä tiivistä yhteistyötä järjestöjen, verkostojen, tasa-arvoviranomaisten ja eri ministeriöiden kanssa. Keskusliitto jatkaa jäsenenä seuraavissa järjestöissä: Naisjärjestöt Yhteistyössä – NYTKIS ry, Suomen UN Women ry, Suomen YK-liitto ry ja Väestöliitto ry. Keskusliitolla on edustaja mm. NYTKIS ry:n hallituksessa, Maanpuolustusopetuksen (MONK) neuvottelukunnassa, tasa-arvon tutkimusta edistävässä Helsingin yliopiston, Jyväskylän yliopiston ja Hanken Svenska Handelshögskolanin We All Finland – neuvottelukunnassa, kansallisessa LUMA (luonnontieteet ja matematiikka) -neuvottelukunnassa ja laajennetussa EU25-sosiaalijaostossa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto toimii asiantuntijajäsenenä tasa-arvoasiain neuvottelukunnassa (TANE) ja Tasa-arvotiedonkeskuksen (THL) asiantuntijaryhmässä, joka vastaa mm. Tasa-arvopäivien suunnittelusta. Naisjärjestöjen Keskusliiton puheenjohtaja Eva Biaudet johtaa ulkoministeriön kansainvälistä ihmisoikeuksien neuvottelukuntaa (IONK) ja on kansanedustajan

roolissaan TANE:n neuvottelukunnan jäsen. Naisjärjestöjen Keskusliiton pääsihteeri Terhi Heinilä jatkaa TANE:n pysyvänä asiantuntijajäsenenä ja varalla on Naisjärjestöjen Keskusliiton järjestöpäällikkö Anniina Vainio. Naisjärjestöjen Keskusliitolla on jäsenyys ja asiantuntijajäsenyys lisäksi TANEn Sukupuoli, talous ja valta -jaostossa, kuntavaalityöryhmässä ja sosiaaliturvauudistusta seuraavassa työryhmässä. Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa oikeusministeriön naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisessa työryhmässä.

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa eduskunnan naisverkoston toimintaa ja vaikuttaa aktiivisesti eri verkostoissa, joita ovat mm. Suomen kansallinen väkivaltaobservatorio, Suomen 1325-verkosto, Amnestyn Joku raja! -verkosto, ihmiskaupan vastainen verkosto, urheilun tasa-arvon verkosto, kunnanjohtajien naisverkosto, Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -foorumi, Helvi Sipilä -seminaarin valmisteluryhmä, Vammaisten naisten valtakunnallisen yhdistyksen Rusetin Veera-hankkeen ohjausryhmä, seksuaalioikeusverkosto ja vihapuheen vastainen verkosto. Lisäksi Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu moniin ad hoc -valmistelu- ja vaikuttamisryhmiin sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien esiin nostamiseksi.

Sidosryhmät ja verkostot mahdollistavat laaja-alaisen vaikuttamistyön ja työ on jatkuvaa. Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa yhteistyötä ministeriöiden, eduskunnan, järjestöjen, kaupunkien, kuntien, yliopistojen ja työmarkkinajärjestöjen kanssa. 2021 Keskusliiton Naisjärjestöjen Suomi -hankkeen kumppaneina toimii Yle, kulttuurikeskus Hanasaari ja Jenny ja Antti Wihurin rahasto.

3. Kansainvälinen vaikuttaminen

Kansainvälinen vaikuttaminen on tärkeä osa tasa-arvotyötä globaalissa maailmassa. **Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa aktiivisesti tasa-arvotyön ja naisten oikeuksien kansainvälistä kehitystä YK:ssa, EU:ssa ja Pohjoismaissa.** Keskusliitto viestii teemoista muun muassa uutiskirjeessä ja sosiaalisessa mediassa sekä kutsumalla tapahtumiinsa kansainvälisiä key note -puhujia.

YK:n Agenda 2030 linjaa kestävä kehityksen toimet sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi. **Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa kansalaisyhteiskunnan kansallisen ja paikallisen tason suositusten toteutumista Suomen Agenda 2030 -toimeenpanosuunnitelman toteuttamisessa sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta.** Vuonna 2020 Naisjärjestöjen Keskusliitto oli mukana kirjoittamassa kansalaisjärjestöjen arviota Suomen kestävä kehityksen seurantaraporttiin. Kansalaisjärjestöjen arviot julkaistiin osana Suomen virallista raporttia ja esiteltiin YK:ssa heinäkuussa 2020.

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa aktiivisesti Pekingin naisten oikeuksien julistuksen ja toimintaohjelman kansainvälistä kehitystä. Koronapandemian takia siirtyneet Pekingin toimintaohjelman juhlavuoden tapahtumat on tarkoitus siirtää vuodelle 2021 ja jos näin käy, Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu niihin mahdollisuuksien mukaan. Naisjärjestöjen Keskusliiton koordinoima Suomen Peking-varjoraportti on käännetty ruotsiksi ja englanniksi. UN Womenin, Ranskan ja Meksikon johtamassa viisivuotisessa, globaalissa Generation Equality -prosessissa Suomi kuuluu teknologia-koalition johtoon. Tätäkin työtä tukee Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hankkeen teknologiapainotus.

Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu ulkoministeriön kuulemistilaisuuksiin, joissa käsitellään Suomen kansainvälisiä sopimusvelvoitteita koskien naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa (esimerkiksi YK-yleiskokouksen järjestökuuleminen).

Suomi toimii Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajana vuonna 2021. Naisjärjestöjen Keskusliitto keskustelee yhteistyömahdollisuuksista pohjoismaisten naisjärjestöjen kanssa puheenjohtajakauden aikana. Liitto mukana valmistelemassa pohjoismaisten naisjärjestöjen osallistumista Suomen puheenjohtajakauden ohjelmaan ja syyskuussa 2021 Pohjoismaiden ministerineuvoston konferenssiin vihapuheesta ja sukupuolten välisestä tasa-arvosta. Asetettujen tasa-arvotavoitteiden toteutumista Suomessa verrataan EU:n lisäksi muihin Pohjoismaihin.

3.1. EU- ja YK-vaikuttaminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto pitää tärkeänä, että Suomi edistää aktiivisesti sukupuolten tasa-arvoa Euroopan unionissa ja sen politiikassa. Sukupuolten tasa-arvo ja naisten oikeudet ovat viime vuosina ottaneet takapakkia Euroopan unionissa ja monissa sen jäsenvaltioissa.

Naisjärjestöjen Keskusliiton pääasiallinen foorumi eurooppalaisessa työssä on European Women's Lobby (EWL). Keskusliitto käy jatkuvaa vuoropuhelua EWL:n kanssa ja osallistuu kannanottoihin harkinnan mukaan. Naisjärjestöjen Keskusliitto on mukana päättämässä linjauksista vuosikokouksissa. European Women's Lobby myös osallistuu liiton tapahtumiin puhujina.

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa YK:n naisten asema -toimikunnan (CSW, Commission on the Status of Women) politiikkaa ja päätöksiä. Pandemiatilanteessa Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu YK:n naisten asema -toimikunnan työhön siinä määrin kuin siihen on mahdollisuuksia. CSW65 -sessio järjestetään 15.-26.3.2021 webinaarina. Naisjärjestöjen Keskusliitto haluaa vaikuttaa siihen, että Suomen rooli ja näkyvyys CSW:ssä ja muutoinkin kansainvälisesti naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistäjänä säilyy ja vahvistuu.

Keskusliitto tekee tiivistä vaikuttamista ja yhteistyötä teeman suhteen ulkoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Keskusliitto osallistuu naisjärjestöjen CEDAW-rinnakkaisraportointiin.

Naisjärjestöjen Keskusliiton puheenjohtaja **Eva Biaudet** on ulkoministeriön kansainvälisen ihmisoikeuksien neuvottelukunnan puheenjohtaja, ja neuvottelukunnan tasa-arvotyöryhmää johtaa Keskusliiton pääsihteeri **Terhi Heinilä**.

3.2. Kansainväliset hankkeet

Keskusliitto on sitoutunut hankkeeseen "Gender mainstreaming for social well-being: Nordic-Russian networking for competence development and knowledge building". Projektin tarkoituksena on levittää pohjoismaista tutkimustietoa ja hyviä käytänteitä venäläisten tutkijoiden keskuuteen. Tavoitteena on lisätä tietoa tasa-arvotoimenpiteistä, naisten oikeuksista, rakenteellisesta kehityksestä sekä naisiin kohdistuvasta väkivallasta. Hankkeen oli tarkoitus käynnistyä vuonna 2020, mutta pandemiatilanteen takia aloitus on siirtynyt vuodelle 2021.

Naisjärjestöjen Keskusliitto on mukana myös useassa muussa Pohjoismaiden ministerineuvostolle osoitetussa rahoitushakemuksessa, joissa korostuu tasa-arvoyhteistyö Pohjoismaiden sekä Venäjän ja Baltian maiden kesken. Keskusliitto on useissa tapauksissa myös suositellut hankkeisiin tai raportteihin osallistumista jäsenjärjestöilleen tai muille kumppaneilleen. On tärkeää, että

kansainvälisissä hankkeissa ja julkaisuissa kuuluvat myös suomalaisten tasa-arvoasiantuntijoiden näkemykset.

Naisjärjestöjen Keskusliitto on mukana myös Latvian naisjärjestöjen koordinoimassa Reinigorating Nordic-Baltic Women's NGOs Networking -hankkeessa.

Vuonna 2020 Keskusliitto järjesti ensimmäisen kokonaan englanninkielisen webinaarin osana tulevaa naisjärjestöjen 110-vuotisjuhlavuotta. Syyskuussa järjestetty Women's Organisations for Feminist Futures kokosi yhteen niin suomalaisia kuin kansainvälisiä osallistujia sekä huippupuhujat. Webinaarissa puhuivat Equality Now -järjestön pääjohtaja **Yasmeen Hassan**, European Women's Lobbyn asiantuntija **Mary Collins** ja Naisjärjestöjen Keskusliiton puheenjohtaja **Eva Biaudet**. Puheenvuoroja kommentoi Euroopan parlamentin jäsen ja Marttaliiton puheenjohtaja **Sirpa Pietikäinen**.

Webinaarissa keskusteltiin kansainvälisten naisjärjestöjen näkemyksiä tasa-arvotyön tilasta, koronapandemian mukanaan tuomista haasteista naisten oikeuksille ja Suomen osuudesta kansainvälisessä tasa-arvotyössä. Suomen feministinen johto herätti ihastusta, mutta kansainväliset järjestöt antoivat myös kritiikkiä lainsäädännön puutteista: Suomi tarvitsee erillisen lain, joka kieltää tyttöjen sukuelinten silpomisen ja rikoslaki tulisi uudistaa aidosti suostumusperustaiseksi. Myös seksuaalisen pakottamisen rangaistuksen lievyys aiheutti huolta.

Naisjärjestöjen Keskusliiton Naisjärjestöjen Suomi -kehittämishankkeen tavoitteena on toimia kansainvälisenä aktiivisena vaikuttajatahona yhteistyössä pohjoismaisten, eurooppalaisten ja globaalien naisjärjestöjen kanssa. Juhlavuoden vaikuttamisen päätapahtumaan on suunniteltu vahvaa pohjoismaista ulottuvuutta, ja eurooppalaiset ja kansainväliset yhteydet tulevat olemaan keskeisesti mukana hankkeen toiminnassa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa tiivistä eri alojen, mm. urheilun kansainvälistä yhteistyötä ja kehitystä tasa-arvon saralla. Liitto jatkaa vaikuttamista Euroopan komission urheilun tasa-arvostrategian uudistamisessa ja on tiiviissä yhteydessä International Working Group on Women and Sport IWG:n kanssa.

4. Viestintä

Naisjärjestöjen Keskusliiton viestintä on aktiivista, kohdennettua ja rohkeaa. Liitto välittää ajankohtaista ja tutkimukseen perustuvaa tietoa sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien tilasta sekä naisjärjestöjen toiminnasta. Viestintä luo yhteiskunnallista keskustelua tasa-arvonäkökulmaisilla kannanotoilla ja lausunnoilla. Liiton viestinnän tavoitteena on päätöksentekijöihin vaikuttaminen, kohderyhmien tietoisuuden lisääminen ja toiminnan merkityksen osoittaminen. Viestinnän tehtävä on rakentaa keskusliitosta nykyistä vielä vaikutusvaltaisempi ja tunnetumpi sidosryhmien, päättäjien ja rahoittajien keskuudessa.

Liiton viestintää ohjaavat järjestön **toimintalinjaukset**, **toimintasuunnitelma**, **viestintästrategia**, **viestintäsuunnitelma** ja **kriisiviestintäsuunnitelma**. Viestintää toteutetaan monikanavaisesti liiton verkkosivuilla, blogissa, sosiaalisessa mediassa ([Facebook](#), [Twitter](#), [Instagram](#)), uutiskirjeessä, kannanotoissa, lausunnoissa ja tiedotteissa. Naisjärjestöjen Keskusliitto nostaa esiin omissa kanavissaan jäsenjärjestöjensä ja sidosryhmiensä toimintaa ja viestintää. Vuonna 2020 sosiaalisen median toimintaa on laajennettu myös LinkedIniin. Sosiaalisen median seuraajamäärät ovat vuonna 2020 kasvaneet tasaiseen tahtiin, erityisesti Instagramissa. Liiton edustajat vierailevat usein television ja radion ajankohtaisohjelmissa, ja liiton kannanotot ja lausunnot näkyvät mediassa herättäen yhteiskunnallista keskustelua.

Tuloksellista työtä jatketaan 2021, jolloin tavoitteena on sitouttaa myös heitä, jotka eivät aiemmin ole olleet mukana yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. Nuorten rooli yhteiskunnallisina viestijöinä korostuu, ja nuoria rekrytoidaan toteuttamaan viestinnän keinoin Naisjärjestöjen Suomi -hankkeen tasa-arvotavoitteita. 2021 juhlitaan naisjärjestöjä, sillä Keskusliitto täyttää 110 vuotta. Juhlavuonna annetaan tunnustusta historian saavutuksille, mutta suunnataan katse tulevaisuuteen myös viestinnässä.

Keskusliitto jatkaa tiiviitä mediasuhteita ja vaikuttamista ja ajankohtaisten tapahtumien linjassa. Viestintä on tiiviisti mukana tekemässä kannanottoja ja sosiaalisen median viestejä. Viestintä vastaa mediyhteistyöstä ja on suoraan yhteydessä laajaan toimittajakuntaan ja päätoimituksiin. Liitto vahvistaa media- ja sidosryhmäyhteistyötä 2021 ja jatkaa koulutuksia naisjärjestöjen viestintävastaaville ja johdolle. Sosiaalisen median kehitystyö jatkuu myös. Medianäkyvyys ja keskustelu mediassa ovat Naisjärjestöjen Keskusliiton tärkeitä prioriteetteja jatkossa. Naisjärjestöjen Keskusliitto on aktiivinen, arvostettu ja rohkea keskustelija erityisesti mediassa.

Vuonna 2020 on toteutettu myös nettisivu- ja brändiuudistus, jolla on kirkastettu Naisjärjestöjen Keskusliiton näkyvyyttä eri sidosryhmissä ja mediassa. Molemmat uudistukset ovat olleet strategian mukaisia ja ne on toteutettu pääosin yhtä aikaa. Brändityö jatkuu myös vuonna 2021, erityisesti brändin jalkauttamisen merkeissä.

Naisjärjestöjen Keskusliitto on vakiinnuttanut paikkansa tasa-arvon asiantuntijana. Liitto on viime vuosina lisännyt medianäkyvyyttään ja nousujohteinen työ jatkuu 2021. Koronan tuomana poikkeusaikana Naisjärjestöjen Keskusliitto on painottanut toimintaansa webinaareihin. Webinaarien järjestämistä jatketaan vuonna 2021.

Aktiivinen ja oikea-aikainen viestintä on ehto Naisjärjestöjen Keskusliiton tunnettuudelle ja näkyvyydelle sekä toiminnan vaikuttavuudelle. Vuonna 2021 Naisjärjestöjen Keskusliitto tuo rohkeasti esille, miksi liiton ja muiden naisjärjestöjen työ on tärkeää.

Liitto viestii näkyvästi kuntavaalitavoitteista ja vaikuttaa siihen, että kevään kuntavaaleissa tasa-arvoteema on näkyvästi mukana. Uudet kotisivut tuovat entistä selkeämmin esille vaikuttamisen painopisteet ja meneillä olevat hankkeet. Liitto toimii viestintästrategian ja viestintäsuunnitelmien pohjalta. Viestintästrategiaa on päivitetty erityisesti keväällä 2020 koronan tuoman poikkeustilanteen takia. Liitto jatkaa sitkeää työtä uutiskirjeen tilaajapohjan ja sosiaalisen median seuraajien määrän lisäämiseksi. Liitto panostaa kansainvälisyyteen ja lisää ruotsin- ja englanninkielistä sisältöä.

4.1 Tavoitteet

Naisjärjestöjen Keskusliitto on tunnettu ja näkyvä asiantuntijaorganisaatio sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien kysymyksissä. Keskusliitto on haluttu yhteistyökumppani ja keskeinen vaikuttaja. Naisjärjestöjen Keskusliitto tavoittaa viestinnällään laajasti suomalaiset poliittiset päättäjät, jäsenjärjestöjen aktiivit, median edustajat ja kansalaisyhteiskunnan jäsenet.

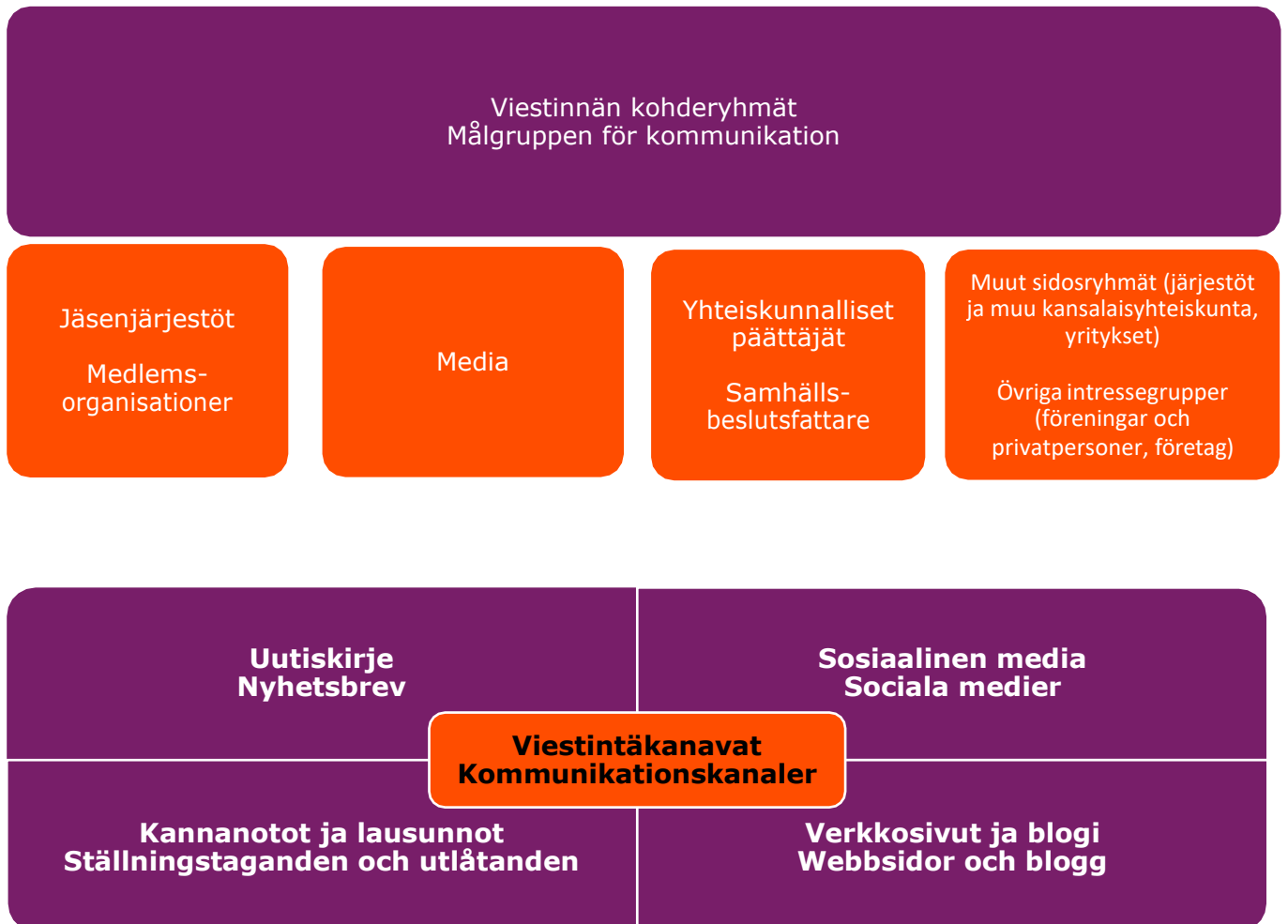
Viestinnän avulla Naisjärjestöjen Keskusliitto tuo tietoisuuteen epäkohtia naisten asemassa, nostaa esiin arvojaan sekä esittelee jäsenjärjestöjensä toimintaa. Viestinnällä Keskusliiton luotettava, oikeudenmukainen ja vaikutusvaltainen imago vahvistuu. Viestinnän tavoitteena on kohderyhmien tietoisuuden lisääminen, toiminnan merkityksen osoittaminen ja päätöksentekijöiden asenteiden ja käyttäytymisen muuttaminen.

Jäsenjärjestöjen kanssa yhteisiä vaikuttamisviestejä ovat toimintalinjauksien mukaisesti:

- Tasa-arvon takapakki on pysäytettävä
- Tasa-arvo vaatii tekoja
- Naiset vapaiksi – väkivalta ja vihapuhe on lopetettava
- Naisten moninaisuus on naisjärjestöjen vahvuus
- Naiset ratkaisevat vaalit

4.2 Kohdennus

Sanomat ja kanavat kohdistetaan ja priorisoidaan kohderyhmittäin ja päivitetään toimintaympäristön nopeiden muutosten myötä. Julkaisujen kohderyhmät jaetaan ensisijaisiin ja sekundäärisiin. Viestejä painotetaan eri tavoin eri kohderyhmille. Kanavan valinta perustuu siihen, minkä yleisön tai kohderyhmän kanssa on tehokasta työskennellä tavoitteen saavuttamiseksi.

4.3 Arviointi

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa ja arvioi viestintänsä onnistumista jatkuvasti peilaten viestinnän tavoitteisiin. Arvioinnin perusteella viestintää kehitetään paremmin vastaamaan tavoitteita. Keskusliitto seuraa

- uusien jäsenhakemusten määrää
- kannanottojen ja lausuntojen määrää ja vaikuttavuutta
- lausuntopyyntöjen määrää

- mediamainintojen laatua ja määrää
- verkkosivuvierailujen määrää sekä käyttäytymistä sivustolla (esimerkiksi sivustolla käytetty aika)
- uutiskirjeen tilaajien määrää, kirjeen avausprosenttia ja kirjeen linkkien avausprosenttia
- blogikirjoitusten tavoitavuutta
- sosiaalisen median tavoitavuutta
- tunnuslauseiden ja sosiaalisen median hashtagien leviämistä
- tapahtumien määrää, niiden osallistujamääriä ja tapahtumista kerättyä palautetta.

5. Hankkeet

5.1. Naisjärjestöjen Suomi – paras kaikille!

Naisjärjestöjen Suomi on Naisjärjestöjen Keskusliiton kehittämishanke, joka yhteistyössä 66 jäsenjärjestön kanssa tuo esille naisliikkeen ja naisjärjestöjen tekemä työn Suomen hyvinvointiyhteiskunnan kehittäjinä. Hanke edistää kriisistä palautumista ja antaa mahdollisuuden naisjärjestöjen avulla selviytyä koronan aiheuttamasta kriisistä niin, että matalan kynnyksen apu säilyy ja kansalaisyhteiskunta vahvistuu. Hankkeessa on vahvasti mukana myös sidosryhmiä ja uusia yhteistyökumppaneita, kuten Yle. Hanke seuraa alan ajankohtaista tutkimusta ja kehittää naisjärjestötoiminnan arviointia, jotta naisjärjestöt pysyvät vahvoina ja joustavina tekijöinä haastavissa tilanteissa.

Hankkeen suunnittelua ja toteutusta johtaa Naisjärjestöjen Suomi -toimikunta **Riikka Vackerin** johdolla. Sen jäseniä ovat Naisjärjestöjen Keskusliiton puheenjohtaja **Eva Biaudet**, pääsihteeri **Terhi Heinilä** sekä Keskusliiton varapuheenjohtajat **Larisa Arminen** ja **Satu Keiski-Toni**. Toimikunta aloitti työnsä huhtikuussa 2020 ja säännöllisiä tapaamisia jatketaan 2021.

Pitääkseen kirjaa historiastaan Keskusliitto julkaisee 2021 professori **Aura Korppi-Tommolan** laatiman historiikin vuosilta 2001–2021. Hankkeen kumppanitahoina ovat Yleisradio, kulttuurikeskus Hanasaari ja Jenny ja Antti Wihurin rahasto. Naisjärjestöjen Keskusliitto on hakenut hankkeelle opetus- ja kulttuuriministeriön erillisavustusta.

7.5.2021 liitto järjestää yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa vaikuttavan Naisjärjestöjen Suomi – Naisjärjestöjen Keskusliitto 110 vuotta -seminaarin. Seminaarissa annetaan tunnustusta naisjärjestöjen tekemälle työlle, juhlitaan tuloksellista työtä ja siirretään katseet tulevaisuuden haasteisiin.

Tavoitteet

Naisjärjestöjen Suomi -hankkeen tavoitteena on vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja yhteiskunnan resilienssiä naisjärjestöjen tekemän työn, sen kehittämisen ja sen näkyväksi tekemisen avulla. Hankkeen tavoitteena on myös lisätä korona-ajan palautumiskykyä ja aktivoida kansalaisia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen naisjärjestöjen kautta. Hanke kehittää vaikuttavaa viestintää naisten oikeuksista ja naisjärjestöjen aktiivista kansainvälistä toimijuutta.

Hankkeella vahvistetaan naisjärjestöjen tuomaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhdessä tekemisen voimaa. Hanke edistää yhteiskunnallisen vaikuttamisen imua ja kehittää ruohonjuuritason ja arjen tason yhteistyötä.

Keskusliitolla on 66 tasa-arvon eteen työskentelevää jäsenjärjestöä, jotka hoitavat paljon yhteiskunnallisia tehtäviä ja luovat yhteisöllisyyttä. Tällä on merkitystä **demokratian vahvistamiselle, kansalaisten aktiiviselle osallistumiselle yhteiskunnallisiin tehtäviin ja vaikuttamiseen sekä syvemmän sosiaalisen eheyden ja turvallisuuden lisäämiselle.** Kehittämishanke mahdollistaa sen, että uudenlaiset ihmiset sitoutuvat sukupuolten tasa-arvoon.

2021 ei ole vain Naisjärjestöjen Keskusliiton juhluvuosi. Se on naisjärjestöjen juhluvuosi.

Naisjärjestöjen Keskusliiton 66 jäsenjärjestöä tekevät työtä, jota ilman Suomi ei pärjäisi.

Naisjärjestöjen Keskusliitto yhteistyössä jäsenjärjestöjen ja hankkeeseen sitoutuneiden kumppanitahojen kanssa kehittää otettaan viestinnässä kansallisesti. Hankkeen viestinnän merkittävyyttä osoittaa, että Yleisradio on sitoutunut Naisjärjestöjen Suomi -hankkeen yhteistyökumppaniksi.

Juhlavuoden vaikuttamisen päätapahtumaan on suunniteltu vahvaa pohjoismaista ulottuvuutta, ja eurooppalaiset ja kansainväliset yhteydet tulevat olemaan keskeisesti mukana hankkeen toiminnassa. Naisjärjestöjen Suomi -hanke kehittää suomalaisia naisjärjestöjä aktiivisina kansainvälisinä toimijoina. Suomi toimii myös Pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajamaana 2021.

Hankkeen merkitys

Naisjärjestöt ovat Suomessa sitkeästi parantaneet naisen asemaa, ja tietä on raivattu holhouksen alaisuudesta pääministerin pestiin saakka. 86 prosenttia sosiaali- ja terveysalalla työskentelevistä on naisia.

Työtä tehdään ruohonjuuritasolla sekä valtionjohtoon vaikuttaen. Naisjärjestöt aktivoivat yhteiskuntaa sen perusteista huipulle saakka. Suomalaisen yhteiskunnan tasa-arvoisuus johtuu ensisijaisesti naisten omasta aktiivisuudesta ja yhteistyöstä, jota on tehty myös suoranaisen vastustuksen edessä. Tänäkin päivänä naiset kohtaavat vihapuhetta ja vastustusta internetissä erityisesti tasa-arvon ja ihmisoikeuksien edistämiseen liittyvissä kysymyksissä. Juhlavuosihankkeessa halutaankin pohtia myös sitä, miksemme kuluneessa 110 vuodessa ole edelleenkään saavuttaneet sukupuolten tasa-arvoa. **Naisjärjestöt ovat yhä täällä, koska tasa-arvo ei ole.**

Naisjärjestöjen Suomi -hankkeessa nostetaan esille naisjärjestöjen tekemää tärkeää työtä, mutta myös naisten asemaan ja tasa-arvoon liittyviä sitkeitä ja ajankohtaisia tasa-arvo-ongelmia. Näihin kuuluvat mm. naisten kokemaa väkivaltaa ja sen uudet muodot, alojen eriytyminen ja siitä seuraavat palkkaerot, hoivavastuun epätasainen jakautuminen, sosiaaliturvan ja köyhyyden vaikutukset (yksinhuoltaja)naisiin, naisten asema mediassa ja urheilussa sekä naisten moninainen

osallistuminen. Mukana ovat myös ajankohtaiset teemat: koronakriisi, nuorten tulevaisuudenusko, nuorten naisten rooli tulevaisuuden tekijöinä.

Naisjärjestöt ovat paljon muutakin kuin yksittäisten tavoitteiden edistämistä ideasta valmiiksi laiksi. Ne ovat paikkoja tavallisten ihmisten kokoontumiselle ja perustuksia ihmisten väliselle jatkuvalla kanssakäymiselle. Ne tukevat kuntien työtä ja vahvistavat ihmisten sosiaalisia suhteita. Naisjärjestöt antavat lisäksi mahdollisuuden verkostoitua nais erityisissä kysymyksissä ja turvallisen tilan kasvaa ideanhautujasta päätöksentekijäksi. Työ on pitkäjänteistä ja pyrkii muuttamaan rakenteita, mutta sen rinnalla jatkuu konkreettinen työ ihmisten parissa niissä kerhoissa, seuroissa, järjestöissä ja yhdistyksissä, jotka tuovat ihmiset yhteen. Naisjärjestöjen Keskusliitto haluaa tuoda esiin tätä vaikuttamisen linjaa. Tämä työ on jo tehnyt yhteiskunnasta oikeudenmukaisemman. Naisjärjestöt ansaitsevat kaiken tuen ja arvostuksen, jotta työ voi jatkaa menestyksekkäästi myös tulevaisuudessa.

Juhlavuoden merkitys on tasa-arvotyön kiihdyttämisessä, ei (vain) saavutetun ihailussa. Ei enää toista 110 vuotta tasa-arvoon!

Viestintäkampanja Suomi ilman naisia

Hankkeeseen liittyy viestintäkampanja, joka tuo esiin naisten työn Suomessa. Siihen sisältyy sekä palkattu työ naisvaltaisilla aloilla että vapaaehtoinen työ erityisesti naisjärjestöissä. Yhteiskunnan ylläpidosta ja yhteisöllisyydestä on valtavan paljon naisten suurelta osin palkattoman työn varassa. Naiset hoitavat lapsia ja ikäihmisiä yksityisesti ja instituutioissa, naiset hoitavat sairaita ja ovat enemmistönä matalapalkkaisissa, yhteiskuntaa ylläpitävissä tehtävissä. Naiset korjaavat, hoitavat, järjestävät, kannustavat, tukevat – mitä tapahtuu, jos kaikki tämä loppuu? **Minkälainen Suomi on ilman naisten tekemää työtä?** Jos korona pysäytti yhteiskunnan, pysäyttäisi naisten katoaminen tehtävistä sen vielä armottomammin. Liikkuvaa kuvaa hyödyntävässä kampanjassa näytetään palasia Suomesta, jossa naiset ovat lopettaneet työn kotona, järjestöissä ja yhdistyksissä.

Odotetut tulokset

Hanke vaikuttaa osaltaan siihen, että naisjärjestöjen rooli vahvistuu ja sen työn hedelmät huomioidaan aiempaa paremmin. Kansalaisyhteiskunta ja suomalaisten yhtenäisyys vahvistuu, yhteiskunnan resilienssi kasvaa ja demokratian tärkeä peruspilari voi paremmin. Naisvaltaisten alojen arvostus kasvaa. Naisten tekemä työ on näkyvää ja siihen kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota. Tasa-arvotietoisuus lisääntyy ja nuoret ovat motivoituneita rakentamaan tulevaisuuden tasa-arvoista Suomea.

Naisjärjestöjen Keskusliiton päämääränä on edelleen sukupuolten tasa-arvoinen asema suomalaisessa yhteiskunnassa ja koko maailmassa.

5.2. Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta 2020–2022

Naisjärjestöjen Keskusliiton ja tasa-arvoasiain neuvottelukunnan 100 tasa-arvotekoa (2018–2017) ja Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta (2018–2019) -hankkeet ovat vakiinnuttaneet tasa-arvotiedot osaksi julkista keskustelua ja tasa-arvotyötä. Hankkeen tavoitteena on lisätä tasa-arvoa kannustamalla monenlaisia toimijoita konkreettisiin tasa-arvotekoihin ja siirtää huomio sanoista tekoihin. Hankkeen puitteissa on tehty satoja tasa-arvotekoja valtion, kuntien, kaupunkien, yritysten ja järjestöjen tahoilta. Hankkeen tulokset ovat olleet näkyviä; esimerkiksi Ylen panostus tasa-arvoiseen urheilujournalismiin, sisäministeriön selvitys turvallisuuden tasa-arvosta Suomessa sekä eduskunnan selvitys tasa-arvon toteutumisesta eduskuntatyössä.

Vuonna 2020 tätä työtä jatkettiin erityisesti teemoissa teknologia, johtajuus ja media. Hanke järjesti mm. maaliskuussa MoniNainen työelämä -keskustelutilaisuuden maahanmuuttaneiden naisten työllistymisestä sekä Miten mediasta tehdään turvallisempi tila naisille ja kaikille? -webinaarin kesäkuussa. Presidentti **Tarja Halosen** johtama korkeatasoinen foorumi koostettiin vuoden 2020 aikana uudestaan ja se kokoontui keskustelemaan teknologiasta ja tasa-arvosta. Foorumin kokoonpano on moninaistunut kattamaan myös yrityssektoria ja foorumi kokoaa yliopistojen, kaupunkien ja yrityselämän johtoa. Yhteistyötä jatketaan ensi vuonna esimerkiksi teknologian tasa-arvoaiheisella blogisarjalla. Foorumi osallistuu aktiivisesti hankkeen toimintaan. Vuonna 2019 perustettu kunnanjohtajien naisverkosto kokoontui syksyllä Helsingin kaupungin kokoonkutsutun. Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa verkoston koordinoitua ja tapaamisia.

Hankkeen konkreettisena toimintana vuonna 2021 jatkuu tasa-arvotekoihin kannustaminen, verkostojen luonti, keskustelutilaisuuksien järjestäminen sekä muu vaikuttamis- ja viestintätyö. Läpileikkaavana tavoitteena on tasa-arvotyön konkretisoiminen sanoista teoiksi.

Käytännössä suunnitelmissa on esimerkiksi jatkaa suosittuja keskustelutilaisuuksia Suomen johtavien medioiden johtajien kanssa, lisätä maahanmuuttaneiden naisten järjestöjen ja muiden naisjärjestöjen yhteistyötä, haastaa pelialaa toimiin sukupuolten tasa-arvon lisäämiseksi, jatkaa kunnanjohtajien naisverkoston tukemista sekä keskusteluttaa opinto-ohjaajia mahdollisuuksista purkaa suomalaisten opiskelu- ja ammattialojen sukupuolen mukaista eriytymistä.

Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hanke valmistelelokakuussa 2020 Naisjärjestöjen Keskusliiton jäsenjärjestö We in Games Finlandin kanssa hankehakemuksen oikeusministeriölle koskien pelien sukupuolistereotyyppioita ja naiseen kohdistuvaa väkivaltaa. Tarkoituksena on haastaa erityisesti isot peliyhtiöt tarkastelemaan sekä toimintatapojaan että luomiensa pelimaailmojen sisältöä sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta.

Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hanke järjestää yhdessä tasa-arvoasiain neuvottelukunnan kanssa webinaarin urheilun tasa-arvosta ja naisten urheilusta 2021. Tehdään enemmän, tehdään paremmin! -tilaisuuden järjestää hanke yhteistyössä Yle Urheilun ja Helsingin kaupungin kanssa vuoden 2019 Piikkarit-palkinnon tuella.

6. Resurssit

Naisjärjestöjen Keskusliiton valtionavustus perustuu lakiin (663/2007) eräiden naisjärjestöjen valtionavusta. Vastuuministeriönä on opetus- ja kulttuuriministeriö. Naisjärjestöjen Keskusliitto jäsenjärjestöjen määrä on viime vuosina jatkuvasti kasvanut ja laajentunut monimuotoiseksi kokonaisuudeksi. Keskusliitolla on laaja ja aktiivinen järjestökenttä ja sen toiminta on voimakkaasti uudistunut ja lisääntynyt ja kattaa myös suuren joukon yhteiskunnallisia toimijoita sidosryhminä.

Sukupuolten tasa-arvo ja naisten oikeudet on kirjattu voimakkaasti mukaan 2019 hyväksytyyn hallitusohjelmaan ja 2020 valmistuneeseen hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan. **Naisjärjestöjen Keskusliitto on osaltaan vaikuttanut vahvasti nykyisen hallitusohjelman tasa-arvokirjauksiin ja hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan.** Valtioneuvosto on linjannut tavoitteen Suomesta sukupuolten tasa-arvon mallimaana. Naisjärjestöjen Keskusliitto näkee vahvat naisjärjestöt ja niiden aktiivisen toiminnan hallituksen tasa-arvo-ohjelman toteuttamisen edellytyksenä. Samoin Suomi profiloituu kansainvälisesti naisten aseman, oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistäjänä. Naisten oikeudet ja seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeudet ovat Suomen ulkopoliittikan prioriteetteja.

6.1. Toiminnan turvaaminen ja talouden varmistaminen

Naisjärjestöjen Keskusliiton rahoitus ja samalla 2021 yhteensä 110-vuotiaan toiminnan jatkuminen on vuosittain vaihdellut ennakoimattomasti ja vaarantanut toiminnan jatkumisen. Tuen ennustamattomuus on vaikeuttanut toiminnan suunnittelua ja useina vuosina minimoinut voimavarat. Keskusliitto on joutunut joka vuotiseen rahoituksen varmistamisen kierteeseen, kun tulevien vuosien rahoitus ja toiminta ovat olleet epävarmoja.

Naisjärjestöjen Keskusliitto on vaikuttanut vuosien ajan aktiivisesti kaikkien kolmen lakiin kirjatun naisjärjestöjen valtionavun¹ määrään: Naisjärjestöjen Keskusliitto, Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS ry sekä Monika-Naiset Liitto ry. Monivuotisen vaikuttamistyön tuloksena vuonna 2020 Naisjärjestöjen Keskusliiton valtionapu nousi 510 000 euroon ja siten liitto pystyi vakiinnuttamaan toimintaansa ja henkilöstöä. Kaikkien kolmen naisjärjestöjen valtionapu vuonna 2020 on yhteensä 918 000 euroa (momentti 29.10.51).

Valtionavun nousu merkitsi vahvaa poliittista tukea naisjärjestöjen tekemälle työlle ja oli osoitus naisjärjestöjen yhteiskunnallisesta merkityksestä. Pysyvän tasokorotuksen

---

¹ *Toimintaan tarkoitetut avustukset myönnetään eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain (663/2007) mukaisesti Naisjärjestöjen Keskusliitto - Kvinnoorganisationernas Centralförbund ry:lle, Naisjärjestöt yhteistyössä NYTKIS ry:lle sekä Monika-Naiset Liitto ry:lle. Naisjärjestöjen avustukset myönnetään ko. lain mukaisesti sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen edistämiseen.*

tekeminen valtionapuun takaa sen, että naisjärjestöt voivat jatkaa sitkeää työtään tasa-arvoisen Suomen saavuttamiseksi. Tasa-arvon saavuttaminen on hidasta ja kohtaa jatkuvaa vastarintaa niin kotimaassa kuin ulkomailla. **Vahvat naisjärjestöt antavat turvaa naisten oikeuksien säilymiselle ja vahvistumiselle hallituskaudesta toiseen. Naisjärjestöjen tekemä työ tukee hallitusohjelman tavoitteita tasa-arvon toteutumiseksi.**

Naisjärjestöjen korkeampi valtionapu mahdollistaa myös sen, että yhteiskunnan matalan kynnyksen apu säilyy haavoittuvassa asemassa oleville. Naisjärjestöjen Keskusliitto toivoo, että liiton toiminta-avustus nostetaan pysyvästi korkeammalle tasolle. Näin toiminnan pitkäjänteinen suunnittelu, kehittäminen ja vaikuttavuus sekä pysyvien työsuhteiden jatkuminen mahdollistuu. Jatkuviissa työsuhteissa toimivien tasa-arvotyön ammattilaisten panos on liitolle välttämätön, jotta liiton työn ylläpitäminen ja kehittäminen on mahdollista. Siten Naisjärjestöjen Keskusliitto osaltaan voi tukea hallituksen kunnianhimoisen tasa-arvo-ohjelman toteutumista.

Tämän vuoksi on erityisen tärkeää vuonna 2021 turvata naisjärjestöjen toiminta ja saada valtioneuvoston kehysriihessä naisjärjestöjen tuki pysyvästi vuoden 2020 tasolle.

Naisjärjestöjen Keskusliitossa on 66 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä noin 400 000 jäsentä. Naisjärjestöjen Keskusliitto tavoittelee pysyvien toimintaresurssien turvaamista, jatkaa vaihtoehtoisten tulonlähteiden kartoitusta ja varainhankinnan kehittämistä. Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa yhteistyökumppanuuksien luomista muun muassa eri hankkeiden ja tapahtumien järjestämiseksi. Naisjärjestöjen Keskusliitto hakee erillisiä hanketukia, kerää jäsenmaksuja ja saa vuokra- ja osinkotuottoja.

Naisjärjestöjen Keskusliitto on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön erillismäärärahaa Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hankkeelle vuosille 2020–2022. Keskusliitto on hakenut Naisjärjestöjen Suomi – Naisjärjestöjen Keskusliitto 110 vuotta -juhlavuoden 2021 kehittämishankkeelle opetus- ja kulttuuriministeriön erillismäärärahaa. Keskusliitolle on myönnetty Jenny ja Antti Wihurin rahastolta tukea Naisjärjestöjen Suomi -hankkeelle 20 000 euroa. Samoin Piikkarit-tasa-arvopalkinnon mukanaan tuoman opetus- ja kulttuuriministeriön tuen käyttöaikaa (6500 euroa) on jatkettu vuoteen 2021.

6.2. Henkilöstö

Naisjärjestöjen Keskusliiton työntekijöitä on vakinaistettu ja syksyllä 2020 on 7 työntekijää vakituisessa työsuhteessa: pääsihteeri, järjestöpäällikkö, projektipäällikkö/kansainvälisten asioiden asiantuntija, vaikuttamisen suunnittelija, tiedottaja, vaikuttamisen koordinaattori ja hallinnon assistentti. Lisäksi keväällä 2020 palkattiin määräaikainen Tasa-arvotiedoilla

vaikuttavuutta -projektikoordinaattori (ja perhevapaan ajalle määräaikainen sijainen) ja syksyksi 2020 määräaikainen viestinnän koordinaattori.

Liitto panostaa henkilöstöhallintoon ja ottaa huomioon korona-ajan vaikutukset työntekijöiden hyvinvointiin.

Naisjärjestöjen Keskusliiton pysyvän henkilöstön työnkuvat ovat olleet ja ovat edelleen laajat ja vastuulliset. On tärkeää, että vasta vakinaistettu, osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö voi jatkaa tehtävissään. Naisjärjestöjen Keskusliiton työntekijät ovat korkeakoulutettuja, sukupuolentutkimukseen erikoistuneita ammattilaisia. Naisjärjestöjen Keskusliiton 66 jäsenjärjestön ja laajan sidosryhmäverkoston kanssa toimiessa on paljon käytännön toimisto- ja organisointitehtäviä, joissa kentän ja tasa-arvotemojen tuntemus on tärkeää.

6.3. Toimisto, taloushallinto ja rahankeruulupa

Naisjärjestöjen Keskusliiton toimisto sijaitsee Fredrikinkadulla Helsingissä, Naisasialiitto Unionin omistamassa kiinteistössä.

Taloushallintopalveluita jatketaan vuoden 2020 mukaisesti. Kirjanpidosta vastaa Necarex Oy. Rahankeruulupa on voimassa 4.12.2021 saakka.

7. Tapahtumat

7.1. Jäsenjärjestöjen juhlavuodet 2021

African Care ry 20v.

Business and Professional Women Finland ry 90v.

Eurooppalaiset 25v.

Nicehearts ry 20v.

Perussuomalaiset Naiset ry 25v.

Rusetti – Vammaisten naisten valtakunnallinen yhdistys ry 5v.

Suomen Keskustanaiset ry 80v.

Suomen Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto ry 125v.

Suomen Voimisteluliitto ry 125v.

Tekstiiliopettajaliitto ry 110v.

We in Games Finland ry 10v.

WIZO ry 95v.

7.2. Muut tapahtumat 2021

Naisjärjestöjen johdon foorumi, helmikuu 2021

Kansainvälinen naistenpäivä 8.3.2021

Minna Canthin päivä 19.3.2021

Rasismin vastainen päivä 21.3.2021

YK:n naisten asema -toimikunnan 65. sessio CSW 15–26.3.2021

Helsinki Pride kesä 2021

SuomiAreena 12.–16.7.2021, Pori

Tasa-arvopäivät, THL ja yhteistyökumppanit, lokakuu 2020

Miina Sillanpään ja kansalaisvaikuttamisen päivä 1.10.2021

Kansainvälinen tyttöjen päivä 11.10.2021

Kansainvälinen maaseudun naisten päivä 15.10.2020

Naisjärjestöjen Keskusliiton vuosikokous, marraskuu 2021

YK:n naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen päivä 25.11.2021